„VIENYBĖ" TAMSUMĄ IŠBLAŠKO-IŠVAIKO; LIETUVIŲ TVIRTUMĄ AMERIKOJ PALAIKO.

VIENYBĖ

—: LITHUANIAN SEMI WEEKLY :—

TAD, MIELAS TAUTIETI, SKAITYKI „VIENYBĘ, — SUTEIKSI TĖVYNEI DIDŽIAUSIĄ GALYBĘ!

NO. 57. Kaina 5 centai. BROOKLYN, N. Y. LIEPOS (JULY) 17 D., 1923 Price 5 cents. METAI XXXVII.

(Telephone 2427 Greenpoint) Entered As Second Class Matter October 23, 1907, At The Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879. (Telephone 2427 Greenpoint)

Lietuvoj Laukiama Maršalo Foch

ŠAULIŲ ORGANAS "TRIMITAS" SAKO, KAD. GEN. ŽUKAUSKO VADU TAPIMAS REIŠKIĄS NAUJĄ MUSŲ VALSTYBEI PAVOJŲ.

Pabaltijos Valstybių Ministerių Konferencija Vėl Svarstė Apie Susiartinimą Su Lenkais.

KAUNE TIES AMERIKOS KONSULATU KASDIEN ŠIMTAI ŽMONIŲ VERŽIASI Į AMERIKĄ IR REIKALAUJA VIZŲ.

Vilniuje Lenkų Cenzūra Uždraudė Dainavimą Viešai Lietuvos Imno, Ko Nedarydavo Nei Rusai.

KAUNAS (Nuo Kor.) — Karininkų rateliai laukia atsilankant į Lietuvą arba paties maršalo Foch, arba keleto didžiųjų Francijos karininkų. Jie atsilankys neva atmokėdami vizitus Lietuvos karininkų.

Šaulių orgaas "Trimitas" rašo: "Birželio mėn. 5 d. Respublikos Prezidentas paskyrė Kariuomenės Vadu gen. Silvestrą Žukauską. Jis gimė Šiaulų mieste 1865 m. gruodžio 31 d. Mokslus ėjo Mariampolės gimnazijoje ir Vilniaus karo mokykloje, kurią baigė 1887 metais podporučiko laipsny. Pereitais metais buvo gen. Žukausko karininko tarnybos 35 metų sukaktuvės. Rusų kariuomenėje gen. Žukauskas dalyvavo Rusų-Japonų 1904-5 m. kare, vadovaudamas kulkosvaidžių kuopai, o 1914-18 m. Rusų-Vokiečių kare vadovaudamas 314 Novoskolsko pėst. pulkui, 1 kovos pėst. divizijai ir 13 armijos korpusui. Generolo maj. laipsnį gavo 1915 m. Visur pasižymėdamas ypatingu narsumu jis keletą kartų pats vedė rusų kareivius į ataką ir per karą buvo du kartu sužeistas. 1915-17 m. žygius ir pozicinį karą gen. Žukauskas pralėido Lietuvoj ir Latvijoj. Kai tik bolševikai demobilizavo rusų kariuomenę, generolas grįžo Lietuvon. Čia 1919 m. gegužės 7 d. Respublikos Prezidento įsakymu gen. Žukauskas buvo paskirtas Vyriausiuoju Kariuomenės Vadu ir tarnavo nežiūrint nukentėjusios del žaizdų ir kovų sveikatos. Išvijus bolševikus iš Lietuvos gen. Žukauskas išėjo iš kariuomenės. Bet 1920 m. puolant Želigovskiui Lietuvą, jis vėl stojo mūsų kariuomenei vadovauti. Tada ties Gedraičiais ir Širvintais, buvo sumuštos Želigovskio divizijos ir sulaikytas tolimesnis jų žygiavimas į Lietuvą. Gen. Silvestrą Žukauską mes matome mūsų Kariuomenės prišaky tik sunkiaisiais valstybės gyvenimo laikais, kai didžiausi priešų debesys pradeda gręsti mūsų nepriklausomybei. Tat dabartinis gen. Žukausko įstojimas Kariuomenės eilėsna rodo, kad generolas į žiūrėjo naują mūsų valstybei pavojų. Tačiau mes tuo nenusiminkime ir pilnai tikėkime, kad kol gen. Žukauską Augščiausis užlaikys sveikatoje mūsų valstybei joks pavojus negręs ir, dabar skiriančios mūsų žemių dalis įvairios "juostos" netolimoj ateity pranyks ir amžinųjų priešų pavergtieji mūsų kraštai susijungs į vieną galingą Lietuvos valstybę.

"Valio narsiosios mūsų Kariuomenės Vadui g. Žukauskui!"

RYGA (Elta). — Liepos 7 dieną įvyko visų Pabaltijos valtybių užsienio reikalų ministerių konferencija, išskyrus Lietuvos. Klausimas buvo apie susiartinimą su Lenkais ir pritraukimą jų prie Pabaltijos valstybių sąjungos. Bet lenkai dabar žiūri į Mažąją Antantą. Kuemet į Ryga atvyko trys lenkų "karo laivai" torpedininkai, tai latvių valdžia surengė iškilmingus pietus "admirolams" ir jūrininkams, ir tuose pietuose dalyvavo pats Latvijos prezidentas (Seimo pirmininkas).

KAUNAS (Nuo kor.) — Kas rytas, nuo 3-4 valandų, ties Amerikos konsulatu jau pradeda rinktis žmonės, kurie nori traukti į Ameriką. Daugiausia tai kaimiečiai, bet yra ir žydų. Konsulatas kasdien perleidžia apie 200 žmonių, tat kiti todel ir susirenka anksti ryto, beveik naktį, laukti eilios. Yra nekurių, ką iš toli atvažiavę, kurie nenorėdami, ar negaudami, kitur nakvoti, nakvoja konsulato kieme. Laivakorčių agentūros daro didelį biznį.

VILNIUS. — "Lietuvos Rytai" praneša, kad lietuviams pristačius į cenzūrą iščenzūruoti Lietuvos imną, lenkai išbraukė jį visą iš programo tūlo vakarėlio ir nepavelijo jo giedoti. Laikraštis pastebi, kad net rusai pavelydavo Lietuvos imną giedoti, bet lenkai prašokę net rusus.

Rusija Susipyksta Su Bulgarija

Ryga. Užmušus Bulgarijoje vieną rusų atstovybės narį, Sovietai atšaukė savo misiją ir atsakomybę kelia ant Bulgarijos. Trečias Internacionalas beto išbraukė bulgarų komunistus užtai, kad jie nerėmė Stambuliskio jo kovoje su sukilėliais.

Mussolini Laimi Savo Bilių

Roma. Parliamente 335 balsais prieš 139, Mussolini laimėjo savo bilių, pagal kurį partija gaunanti virš pusės balsų šaly, automatiškai gauna du trečdaliu vietų parliamente. Tam priešinos tik socialistai, komunistai ir republikonai. Klerikalų atstovai balsavo už. Po balsavimų Mussoliniui buvo iškeltos ovacijos, o atstovai jį apnešė apie parliamentą ant rankų. Kuomet socialistai paklausė "Tat kur dabar čia bus laisvė?" tai Mussolini atsakė: "Kas yra laisvė? Tokio dalyko kaip absoliutė laisvė nėra, o vienok yra įvairių laisvės formų. Socialistai rėkia del laisvės, del laisvės dirbti, o patys niekad nesibijo prasižengti prieš tą laisvę".

NIKOLAJUS NEBENORI KIŠTIS RUSIJON

Berlin. Kadangi rusų monarkistai pradėjo kalbėti apie Nikolajų Nikolejevičą kaipo vadą ir būsiantį monarką Rusijos, jei įvyktų nauja kontr-revoliucija, tai Nikolajus pareiškė, kad prie jokių sąlygų jis nedalyvaus naujoje intervencijoje ir užpuolime. Jis sako tik tada grįžš vadovauti rusų armijoms, kada jos vadovai jį pakvies. Bet iš bolševikų to pakvietimo bus ilgu laukti.

KOMUNISTAMS NEVALIA GITAROMS GROTI

Maskva. Sverdlovo Universiteto studentams tapo uždrausta gitaras vartoti pasilinksminimui kadangi gitara nėsanti klesiniai susipratusio proletariato instrumentas, bet priklauso ir yra buržuazijos naudojamas. Tat kelis studentai, kurie buvo jas įsitaisę ir linksmino kitus bendrabučiuose, gitaras padovanojo muzikalinio muzejaus sekcijai prie apšvietos komisariato.

Karščiai Belgijoje

Briusels. Amerikos karščiai turėjo būti nusikraustė čionai, kadangi jau užmušė 18 žmonių. Karščiai viešpatauja Ruhro srity ir Francijoje. Muniko mieste vokiečiai norėjo pakelti kainą ant alaus, bet tokis protestas pakilo, kad viskas pasiliko po senovei.

Apvogė Patersono Šilkų Fabriką

Paterson, N. J. Viena iš didžiausių šilko fabrikų čionai, Hamilton Piece Dyeing kompanija, tapo vagių aplankyta subatos ryte. Tarpe vagių buvo vienas apsirėdęs policmano uniformoje. Išvežta šilkų crepe de chine už $50,000.

GERI GYDYTOJAI

S. Bend, Ind. Du vietos gydytojai rado būk Elena Slausoniutė serga difterija, nuo ko ji ir mirusi, bet koronieriui nuėmus X-spindulių paveikslą, gerklėje pasirodė įstrigusi colio ir bertainio ilgio vinis.

FRANCUZAI SUSIRĖMĖ SU ANGLAIS

PARIS. Premieras Poincare, kalbėdamas čionai, atsakė į Anglijos premiero Baldwin pasiūlymus delei reparacijų ir Ruhro srities. Esą francūzai anglų pasiūlymus laiko tinkamus tik redaktoriaus gurban, ir jokių nusileidimų vokiečiams nedarysią. Lai vokiečiai pasiduoda francūzų malonei ir viskas. Baldwinas gi siūlė palikti ekspertų komisijai nustatyti vokiečių turtingumą ir galią mokėti, o paskui kolektuot. Atsakydamas į kaltinimus būk okupacija gręsia Europos pamatams, Poincare pareiškė, kad jei Anglija būtų pagelbėjusi francūzams Ruhro sritį okupuoti, tai Vokietija nebūtų kėlusi sabotažo ir viskas būtų buvę gerai.

Minneapolis. Gana didelis rinkimų karštis čionai apsireiškė, kada Ukio-Darbo partija panorėjo išvyti iš senatorystės republikonus. Prie Ukio-Darbo partijos kandidatė prisidėjo ir komunistų partijos sekcija, įsakydama savo nariams balsuoti už Johnsoną.

Haga. Po ilgų vilkinimų ir darbu, tęsiusių nuo 1907 metų, ant galo čionai atsidarė taip vadinama Tarptautinės Teisės Kolegija, kurios pamatas yra Amerikos dolariai iš Karnegio Fondo. Toje kolegijoje įvairių valstybių profesoriai mokins tarptautinių teisių. Manoma, kad šita kolegija pasidarbuos įgyvendinimui šiokios tokios taikos.

Vėl Išėdama Lietuvis

Kaunas. Klerikalų orgąnas "Laisvė" praneša apie kitą lietuvį, kurį matyti "himansininkai" išėdė iš vietos. Tai prof. Jurgis Šaulys, kuris buvo atstovas prie Italijos valdžios. Jis rezignavęs. Jo vietą užėmė kolkas tūlas Staneika. Štai to ponelio trumputė biografija. Gimė Sintautų parapijoje, mokinosi kaipo dailininkas Galicijoje. Pirm karo apsigyveno Romoje ir dirbo lenkų biūre, kurio vedėjas Lioreto buvo labai nepalankus lietuviams ir tą reiškė savo laikrašty "Li Bolletino Polacco". Karo metu lenkai Romoj įkūrė savo informacijų biūrą, o paskui atstovybę ir konsulatą. Staneika buvo to konsulato sekretorius. Kuomet įsikūrė Lietuvos Atstovybė, tai Staneika tapo paskirtas tenai sekretoriauti. Apleidžiant lenkų konsulatą Staneikai buvo iškelta pietus, kur visi lenkai kalbėjo būk Staneika esąs "tikras lietuvis". "Laisvė" reikalauja jį prašalinti.

NORĖJO NUŠAUTI KAREIVĮ SARGĄ

Camp Devens, Mass. Aną naktį nežinomas civilis šovė į kareivį sargą, kuomet tas užklausė kas eina. Kol sargas atsigavo nuo nusistebėjimo (kulka į jį nepataikė), civilis dingo. Oficierai mano, kad tai koks nors pakvaišęs pacifistas, kuriam nepatinka militarizmas, ir kuris buvo matytas keli syk apie kempę besisukeliojant ir šnekant su kareiviais.

VISUOTINA ISTORIJA
— Kaina $1.00 —
„Vienybė"
193 Grand St., B'klyn, N. Y.

PER GEGUŽĖS MĖNESĮ LIETUVOS VALSTYBĖ TURĖJUSI GRYNO PELNO VIRŠ 4 MIL. LITŲ ARBA 400,000 DOLARIŲ PELNO.

Lietuvos Gi Ukio Bankas, Prieš Kurį Daugelis Lietuvoje Protestus Kelia, Turi 15 Milionų Litų Turto.

PAMINĖDAMI PENKIŲ METŲ CARO NUŽUDYMO SUKAKTUVES, BOLŠEVIKAI PASKELBIA PILNĄ RAPORTĄ TO ATSITIKIMO.

Carą, Pasirodo, Revolveriais Mažame Kambary Sušaudė Keturi Komunistai, Drauge Su Šeimyna Ir Tarnais.

KAUNAS (Elta). — Lietuvos Valstybė per šių metų gegužio mėnesį turėjo pajamų — 14,557,950 litų, o išlaidų — 10,317,228, taigi valstybei liko gryno pelno — 4,240,721. Iš to pelno bus statomi du nauji gelžkeliai. Lietuvos bankas birželio pabaigoje buvo išleidęs į žmones 50 milionų litų, padengtų 72 milionais litų. Lietuvos Ukio Bankas, kuris kaltinamas ėmime didelių nuošimčių ir smaugime Lietuvos pramonės, sakosi turįs turto 15 milionų litų.

MASKVA, Liepos 14. — Liepos 16 pusė po dešimtos vakare, sukako penki metai nuo laiko kaip Rusijos caras tapo nužudytas. Delei to šįmet Sovietų Valdžia išleido tam tikrą raštą, kur nupasakoja kaip viskas ten atsitiko. Pasirodo, kad carą nuvežus į Tobolską, Ekaterinburgo komunistai pradėjo nužvelgti, kad tenai telkiami kontr-revoliucionieriai su tikslu pavogti carą ir nuvežti pas kįlanti Kolcaką. Todel jie visokiu diplomatiniu būdu atsiėmė carą iš Tobolsko Sovieto ir atsivežė pas save. Čia pasirodė, kad caro bagažas niekad nebuvo iškratytas. Šoko kratyti. Caras tada apreiškęs piktai: "Ikšiol aš susitikdavau tik su mandagiais žmonėmis, o čia — čort znajet što takoje." Jam buvo liepta tylėti ir būti ramiu. Caro nužudymas gi įvykęs sekamai: kuomet prie miesto pradėjo artintis čekoslovakai ir Orenburgo kazokai, tai Sovietas nutarė carą nužudyti. Įvykinimas tapo pavestas paprastam darbininkui-komunistui, Petrui Zakarevičiui Jermakovui. Liepos 16 buvo įsakyta caro šeimynai, gydytojui ir tarnaitei, iš antrų lubų nusikraustyti į pirmasias. Čia Sovietų konmendantas, Audejevas, perskaitė mirties dekretą, kurio staigumas pakirto carą. Keturi buvusi komunistai revolverių šūviais sušaudė tada visus. Apie pirmą valandą nakties kūnai buvo nuvežti į mišką ir ryte sudeginti. Nušovimą nežinojo net sargai sergėjusie carą. Jie dar saugojo namą ir buvo mainomi dvi dieni. Bolševikų raportas apie tai dabar užgiria caro nužudymo darbą.

2 Didelės Dovanos 2

Laikraštis "VIENYBĖ" EIS TRIS SYKIUS SAVAITĖJ PRADEDANT SU 1 D. RUGSĖJO, 1923. Prenumerata nuo Naujų Metų bus 4 dolariai.

Visi, kurie naujai užsirašys laikraštį "VIENYBĘ" metams, gaus dvi dideles dovanas. Vajus prasideda su 1 d. Birželio ir baigiasi su 1 d. Sausio 1924. Tik tam laikotarpy bus duodamos dovanos.

DOVANOS

1. Pusantro dolario vertės naudingų ir gerų knygų pasirenkant iš 6 grupių.
2. Kas prieš naujus, 1924, metus užsirašys "VIENYBĘ" ant metų, tam metinė prenumerata bus *TIK pusketvirto dolario.*

Adresuokite:

VIENYBĖ
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Iš Darbo Lauko

Washington. Senatoriams Kingui ir Laddui važiuojant į Rusiją "patyrinėti dalykų," Darbo Federacijos vadas, Gompersas įprašė juos viešu laišku tikrai dalykus patyrinėti ir patirti, kiek Rusijos valdžia leidžia pinigų čionai, kad revoliucinius elementus įkėlus į Amerikos darbininkų vadovybę. Gompersas nusiskundžia, kad komunistai visur lendą į unijas ir nurodo, kad Chicagos konvencijoje jie pasigrobė Ukio-Darbo Partiją.

—

Berlin. Darbo unijos prašė francūzų okupacinės valdžios Ruhre, atšaukti laikinai įsakymą uždarinėti langus nuo 9 išvakaro iki 6 išryto, kądangi ten siviešpatavo dideli karščiai, siekianti iki 100 laipsnių.

—

Wallace, Idaho. Miško gaisras nušlavęs miestuką Mace ir apdeginęs kraštus dviejų kitų angliakasinių miestelių, vos nesudegino keleto šimtų kasėjų, dirbusių Heklos kasykloje. Bet tie prasimušė pro liepsnas. Gyvybės nuostolių nėra, bet žmonės vargsta be namų.

—

Pittsburg. Neapsikęsdami turėjo būt pakilusio visuomenės ūjimo, plieno trusto viršininkai paskelbė, kad 12 valandų darbo diena prie liejyklų bus užbaigta už šešių mėnesių. Tokį laiką paprastai dirbdavo virš 60-70 nuošimčių plieno darbininkų.

—

New York. Vietos bankai žada pakelti algas savo 20,000 darbininkų, kadangi jie ikšiol neką gaudavo, nors būdavo apsivertę kitų pinigais.

—

Holyoke, Mass. Popierinės čionai stovi uždarytos nuo utarninko, nes unija paskelbė būk darbininkai sutinka streikuoti už pakėlimą algų nuo 73 iki 80 centų už valandą. Savininkai atsisakė kelti, sakydami, kad biznis blogas.

Iš Amerikos Lietuvių Gyvenimo

ČIA TALPINAMA ŽINIOS IŠ AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO IŠIMTINAI. RAŠOMA MŪSŲ GARBIŲ KORESPONDENTŲ APIE TEATRUS, BALIUS, PRAKALBAS IR ABELNĄ JUDĖJIMĄ.

BROOKLYN, N. Y.

Kaip SLA. 83 Kuopa Rėkdė Komunistus

Mūsų SLA. 83 kuopos geriem žmonėm besnūduriuojant, ėmė ir prilindo kuopon Trockio agentų, kurie pastaruoju laiku torašėsi kuopos galvatrūksčiais, kad pagelbėjus pagriebti SLA. iždą ir padėjus nupirkti Rusijai "adatų". Kuopos susirašė netik "Laisvės" manadžerius Alekšis ir jų pusredaktorius Siurba, bet visokių "Tompsonų", "Bavarskių", "Debsų", ant galo įlindo, ir "garsusis" lietuviško veido, italioniškos pavardės ir rusiškos dvasės keikūnas "Bimbo".

Bet joki sriuba nebūna gera, kai jau perdaug tampa persūdyta. Taip ir čionai atsitiko. Komunistai mūsų kuopoje nebepasitenkino ramum Maskvos "dukso" skleidimu, todel pradėjo eiti "priamo k cieli" (stačiai prie tikslo). Taip va greta kitokių špitoklėlių, jų trijose asabose Bimbo sukėlė skandalą šios kp. išvažiavime Birželio 24 d., Glendale giraitėje, apie ką jau buvo "Vienybėje" aprašyta. Tenai Bimbo, atsivedęs savo sėbrų, įsiveržė į išvažiavimo programą ir jį supurvino, taip, kaip jis ant to yra nepaprastai gabus. Jisai iškoliojo SLA. Pildomąją Tarybą, vadindamas ją "žmogžudžiis", nes ji pirkdama Amerikos Liberty Bonds pagelbėjusi "užmušti" 12 darbininkų (jis gerai ir apskaitliavo!). Be to įžeidė ir Suv. Valstijų valdžią, kuri mat pardavinėjusi Liberty Bonds "žmogžudybės" tikslams. Toliaus, jisai prisikabino prie kalbos p. Vitaičio, kuris kalbėjo apie reikalingumą jaunimo organizacijų abelnai ir reikalingumą tam tikrų kultūringų jaunimo skyrių prie S. L. A.; čionai Bimbo, kaip priežodis sako: "vilkas neiškentė nestaugęs", išniekino lietuvių jaunimo tokias pastangas, bet karštai ragino organizuoti jaunimą prie komunistų "jaunimo lygos". Tas išvažiavimas ir tokis Bimbos išsišokimas, padarė tikrą skandalą ir išvažiavimą pavertė į purvą. Reikia imti domėn, kad Bimbo jau yra SLA. narys ir per tos organizacijos išvažiavimą taip biauriai išėjęs prieš SLA. Pildomąją Tarybą, taipgi prieš Suv. Valst. valdžią, ant galo išlindęs su agitacija už komunizmą, visiškai sukompromitavo šią kuopą ir visą organizaciją. Kaimyniškoji kuopa iš Central Brooklyno apskūndė mūsų kuopą Pildomajai Tarybai reikalaudama, kad mūsų kuopa būtų suspenduota. Kadangi kuopa nemaža ir yra gerų žmonių, per daugelį metų mokančių į SLA., todel nedyvai, kad kilo kuopoje tikras sumišimas. Kuopos suspendavimas tai vienas dalykas. Bet galėjo dar priseiti kad valdžia galėjusi būtų areštuot jos valdybą, nes šios kuopos išvažiavime taip įžeista buvo Suv. Valstijų valdžia. Todel sakau, kad nedyvai, kad ir ramūs snūduriuotojai ant galo atbėgo kuopos susirinkiman, kuris atsibuvo Liepos 5 d. L. A. P. Kliubo ruimuose.

Kuopai padavė skundą minėtojo išvažiavimo pirmininkas, V. Širvydas, kuris pranešė kuopai, jogei Bimbo varu įsiveržė išvažiaviman ir pridarė tiek provokacijų. Skunde nurodoma liūdininkai, kurie, reikalui esant, galės stoti ir liūdyti apie Bimbos žodžius. Susirinkiman Bimbo jau neatėjo, nes "katinas pajuto paliejęs puodą". Todel jo draugučiai karštai gynė Bimbo, bet begindami patys patvirtino jo žodžius. Labai buvo juokinga, kaip jie maivojosi savo žodžiais ir paskui prispirti prie sienos, gynėsi to nesakę. Bet susirinkimo prezidiume vienas narys pareiškė ant galo, kad jis turi užrašęs kiekvieno žodžius, ką jie kalbėjo. Štai keletas iš jų maivojimosi:

J. Bavarskas pripažino, kad A. Bimbo peikė SLA. centro valdybą už pirkimą S. V. Liberty Bonds, ir patvirtino, kad gerai sakė, nes būtent SLA. centro valdyba neturėjusi teisės to daryti.

Vilkaitė irgi teisino Bimbą kad jis gerai kalbėjęs, nes SLA. c. v. neturėjusi teisės pirkti S. V. bondsus. Taipgi pripažino kad Bimbo agitavo už kokią ten vaikų lygą".

Tompsonas pripažino, kad Bimbo aiškino "kaip teisingiau yra dalykas". Jis pripažino kad SLA. pirkti bondsai proporcionališkai tiek žmonių užmušė. Taipgi jis pripažino, kad Bimbo agitavo už komunistų jaunimo lygą.

Siurba sakė, kad ne esant Bimbos negalėtum jo bausti. Bimbo klausęs, kodel pirkta bondsai, Vitaitis atsakęs, kad tai buvo geras pelnas. Tuomet Bimbo ir išaiškinęs, kad tai buvo tikra darbininkų užmušystė Vitaitis pareiškęs, kad galima tverti atetikos kliubus. Pats Siurba vienok pripažino, kad "Bimbo dalinai pakenkė SLA.", bet, sako, kągi dabar darysi. Siurba taipgi pripažino, kad Amerikos bondsų pirkimas nebuvo geras.

Prisipažino, kad Bimbo padarė blogai, ir pasakė: "kad kaip jūs mus vadinate komunistais, bolševikais, ir sakote, kad mes čia atėjome su blogu tikslu; bet taip nėra, — mes atėjome su pašelpos tikslu". Tuomi, žinoma, nieko nepasakė Bimbos kolionių pateisinimui.

Vilkaitė sako: "jeigu būtų Bimbo pakviestas sakyti prakalbą šiame išvažiavime, tai jis nebūtų išėjęs prieš SLA." Taigi reiškia, kad Bimbo išėjo prieš SLA. tik delto, kad jis nebuvo kviestas. Mat užsigavo! Bet nežiūrint kaip ten nebūtų, Vilkaitė dar kartą patvirtino, kad Bimbo išėjo prieš SLA.

Siurba sakė vėl: "Gal Bimbo sakė, gal nesakė, kad Pild. Taryba žmogžudžiai". Vadinas, jis pats paabejojo, ar čia dabar Bimbo gint, ar ne.

Kuopos vice-pirmininkas dar nuo savęs pridūrė, kad daugybė SLA. kuopų Amerikoje esą kontroliuojama bolševikų. Tuomi jis, mat, norėjo suminkštinti širdis gerų tautiečių, ar gal nugąsdinti juos, kad prie bolševikų nekibtų, nes ateityje gali priseiti su jais skaitytis!...

Po ilgų ginčų nutarta išnešti rezoliucija į Pildomąją Tarybą, kad Bimbo, kaipo prasižengusį šiuose dalykuose: 1) išvadinime Pildomosios Tarybos "žmogžudžiais", 2) įžeidime S. V. valdžios, 3) agitacijoje už komunizmą, prašalintų iš SLA. Ką darys Pild. Taryba, nežinoma. Be abejonės, ji eis savo keliu: išrinks komisiją ištirti šitam skandalui, ir jeigu pasiteisins, kad Bimbo pertoli nuvažiavo, tai jį prašalins iš SLA.

Balsuojant už šią rezoliuciją draugučiai truputį krūptelėjo. Mat buvo pareikšta, kad reikės užrašyti vardus tų, kurie balsavo už ir prieš. Jeigu balsuotų prieš tai, gali valdžia prikibti ir žinotų, kas balsavo. Todel "Laisvės" menadžeris Alekšis tuojaus ėmė gąsdinti kuopą, kad Bimbo galėsiąs skųsti tuos, kurie balsavo už šią rezoliuciją ir už padarytą jam "skriaudą". Kuopos nariai nusijuokė ir vienok privertė rezoliuciją leisti per balsus. Didžiuma buvo už rezoliuciją, ir ji tapo nutarta pasiųsti Pild. Tarybai. Komunistėliai balsavo prieš.

Taip ir pervarė Bimbo skandalą per kuopos karštuvus. Kokios iš to bus pasekmės, dar negalime žinoti. Bet kuopa parėkdė komunistėlius, taip, kaip žydelius baisiojoje nakty. Iš kitos pusės kuopa išgelbėjo savo vardą ir čarterį nuo suspendavimo, nes ji pati išdavė kaltininką Pild. Tarybai.

Kad taip visur būtų konstitucija pridabojama, tai visose kuopose būtų Maskvos "dūkas" aprubežiuotas iki minimum. Komunistėliai be abejonės dabar keršys kuopos nariams tautiečiams per rinkimus, kad juos iš valdybos išversti. Bet rinkimai dar toli, o iš kitos pusės tautiečiai vėl gi nemiegos, kaip ligšiolei miegodavo, bet punktuališkai lankysis į susirinkimus, kad vėl kuopos nepavesti Maskvos agentams.

Tautietis.

C. BROOKLYN, N. Y.

Vaikų Patriotizmas. — Tėvų Užmigimas.

Čionais yra mokinami vaikai lietuvių kalbos — žinoma ir vaikai lietuviai. Mokykla laikoma Švento Jurgio parapijos svetainėje, kurion ir man teko atsilankyti. Labai stebėtinas dalykas iš tų vaikučių patriotizmo: visi suėję neivienas nekalba kitaip kaip tik savo prigimta kalba lietuviška, o kaip užgiedojo Lietuvos Hymną, tai net išlauko žmonės pradėjo rinktis ir klausinėti, kas čia per atsitikimas kad jų vaikai taip smarkiai gieda. Tiktai labai gaila tų vaikučių, kad jų tėvai taip miega, kad nemato kaip jųjų gentkartė vargsta. Labai nesmagu žiūrėti į tų vaikučių tokį didelį vargą, nes nėra užtektinai šviesos, nėra nei stalų, neturi kur vaikai nei popierio pasidėti kaip reikia, nėra lentos ant kurios mokytojas turėtų ką nors užrašyti. Nejaugi mūsų prabaščius kun. Kuodis tokis yra biednas arba šykštus, kad net negali įtaisyti kokius 5 ar 6 stalus, arba paraginti parapijonis, kad sudėtų penketą dešimčių dolarių del įtaisymo stalų, kas palengvintų tiems vaikučiams? Teisybė, pažvelgus kitaip, negalima daug kaltinti ir kun Kuodžio, nes nuo vaikučių nei ma didelio užmokesnio — kiek katras duoda, tiek ir užtenka, iš nekurių net neima nei kiek.

Mokytoju yra kokis tai Dimša, nelabai suprantantis žmogus. Vaikų kaip matyti susirenka net apie šimtas suviršum, ir visi matyti karšto lietuviško patriotiško kraujo. Patarčiau kun. Kuodžiui ir visiems parapijonams Švento Jurgio parapijos, ir visom Centr. Brooklyno draugijoms, ir visiems Centr. Brooklyno lietuviams, kad palengvintų mūsų gentkartei. Išrinkite komitetą ir sutvarkykite mokyklos stovį geriaus, kad nebūtų tokio vargo tiems mūsų Lietuvių Tautos patriotams vaikučiams.

J. Z.

Pirkite "Vienybės" Bendrovės Šėrų

Iš Lietuvos Operos

Lankiusieji Lietuvos operos artistų koncertus negali atsidžiaugti kaikurių jų sudainuotų dainų gražumu ir juokingumu. Dabar visi gali tų dainų nusipirkti "Vienybės" išleistuvėje.

1. Stasys, A. Vanagaičio kompozicija. Kaina 50c. Labai skambi ir juokinga daina vienam balsui (iki f-sharp) ir pianui.

2. **Dul-Dul-Dūdelė.** A. Vanagaičio kompozicija. Kaina 50c. Nėr tokio žmogaus, kuriam ši dainelė nepatiktų. Tinka augštam balsui (iki a)

3. **Oi Neverk, Motušėle!** J. Naujalio kompozicija baritonui, smuikui ir pianui. Kaina $1.00. Tai rimtas ir gražus dalykas, labai tinkamas koncertams.

Užsakymus siūskite adresu

"VIENYBĖ"
193—197 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Straipsnis xxix

Kūdikio maistą niekados nereikia parinkti iš vieno ar dviejų tik valgių. Įvairumas reikalingas idant suteikti visą statimo medžiagą. Vienodumas irgi išvengiamas. Vaiko maistas turi kas dieną turėti bent vieną iš šių valgių

Javų, ir kituokių grudų; tie kurie turi kevalus, kaip sėlinos, čieli kviečiai, nepaliruotos ryžės, laiko savy vitaminus ir yra rupus, kas neprileidžia prie užkietėjimo vidurių. Darluovės ypatingai žalios, turtingos gelęže, mineraluose ir vitaminuose tas yra ir vaisiuose. Nekados nereikia duoti saldainių tarpe valgių, bet galima duoti kaipo skąskonį po to kai suvalgyti pietus. Cukrų galima dėti į koko, pudingus ir vaisius. Pieno ir kiaušinių riebalai etnka vaikams, bet jų nėra keptuose valgiuose. Mėsos labai mažai reikia duoti pirm septnių metų.

Pienas yra geriausias ir svarbiausias maistas augančiam kūdikiui. Tai tobūliausias mūsų turimas maistas ir pigiausias. Pienas turi gryno proteino, kuris atstato sunauduotų medžiagą ir teikia medžiagos augančiam kūnui; riebalų, kurie teikia kuro kūno veikimims; karbohydratų cukro pavydalo, kuris taipgi yra kuras, tik greičiau degą negu riebalai. Kiekvienam kūdikiui paprastai reikia duoti paintę per dieną. Borden's Eagle Brand Pienas, du šaukštai atmiešti ¾ puoduko vandens, suteikė daugeliui nedapenėtų mokyklos vaikų svorio. O nedapenėjimas yra uostas ligomis.

Vaikas dažnai nemyli pieno vieno. Tad kalima duoci su koko, kiaušiniene, sriubose smietonoje, ir tt. Del pavyzdžio duodame du receptu:

Kiaušinienė (asmeniškas receptas)

2 šaukštai Bordet's Eagle Brand
1 kiaušinis
½ šaukšto trintų riešutų
⅔ pupodelio vandens
¼ šaukštelio vanilos

Sumaišyk Eagle Brand su vandeniu gerai. Įplak kiaušinį ir plak gerai. Pridėk vanilą ir riešutus. Kepk garu vidutiniškame karšty. Jei įbedus peilio galunė į košelės vidurį peilis neaplimpa tai kepti užtenka.

Koko

3 šaukštai koko
3 šaukštai cukraus
trupučiukų druskos
3 puodelini verdančio vandens
1 puodelis Bordet's Eagle Brand

Sumaišyk koko, cukrų ir druską; atmiešk vandeniu, pilant po trupučiukų. Pavirink bent dvi minutas, įpilk pieną ir plak idant ant paviršio nepasidarytų putų. Pasidaro skanesnis jei prieš padavimą įdedi ½ šaukštuko vanilos.

Motinoms kurios turi kūdikius bet negali jų žindyti stiprai rekomenduojama Bordet's Eagle Pienas del bonkučių. Tai puikiausias pienas sumaišytas su gryniausiu cukrum. Borden's Eagle Pienas yra maistas kuris stato vaikams vikrias kojas ir stiprius kunus. Jis duoda vaikui svorio reikalingo jo sveikumui. Jį rekomenduoja gydytojai del jo aukštos kokybės. Jei nežinai kaip vartuoti Eagle Pieną iškirpk kuponą iš telpančių apgarsinimų ir gausi visai dykai visas informecijas, kaip prižiūrėti kūdikį ir savę pačių.

Skaityk šituos straipsnius kas savaitė ir pasidėk ateičiai.

B. A. ZINIS
REALTY CO. and BUILDERS

Turiu 14 metų praktikos pardavime nuosavybių, nes esu pardavęs už kelis milionus vertės. Gabiausis lietuvis agentas Brooklyne, esu išlaikęs 3 egzamenus. Per mokslą, gabumą įgijau turtą.

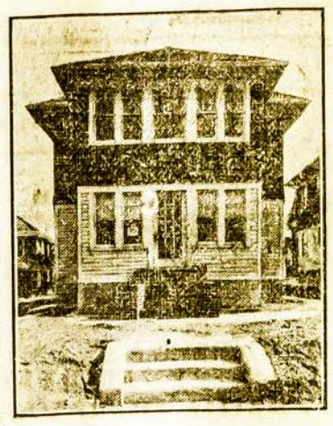

Kas pas mus ateina, gauna tai, ko nori: pirkti, budavoti arba paskolą. Visus aprūpinam teisingai. Turim ant pardavimo keturiuose ofisuose apie 5 tūkstančius namų: Brooklyne, Bushwick Section, Greenpoint, Maspeth, Flatbush, Canarsie, Arlington Section, Cypress Hills, East New Yorke, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Jamaica, Hollis Queens ir Floral Park.

Taipgi turime ant pardavimo visokių farmų. Parduodame namus su mažu įnešimu, įmokant $200.00.

Randavojame namus, krautuves, dirbtuves, kambarius ir tt.

B. A. ZINIS REALTY CO. & BUILDERS
— Ofisai —

420 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y. — Telephone Stagg 3929
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I., — Telephone Jamaica 3137-W
486 Fulton Street, Cor. 168 St., Jamaica, L. I. — Tel. Jamaica 7394
120—05 Liberty Ave. (120th Str.) — Richmond Hill, L. I.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
TIKRA LIETUVIŠKA
APTIEKA
LIETUVIS PAS LIETUVĮ
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

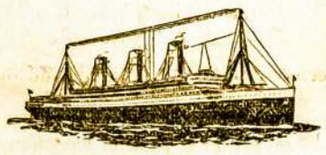

VIENYBĖS AGENTURA

Keliauk Lietuvon ir iš Lietuvos per Vienybės Agentūrą

VIENYBĖ parduoda laivakortes ant visų greitų laivų ir parūpina keleiviams reikalingus poperus sugrįžimui Amerikon.

VIENYBĖ prigelbės jums atsiimti savo gimines iš tėvynės ir suteiks reikalingą patarnavimą kelionės reikaluose.

VIENYBĖS Agentūra siunčia pinigus į visas svieto dalis; parduoda čekius, draftus ir išmoka pinigus kablegramomis Lietuvoje.

Reikalauk Vienybės Kelionės Knygelės

kuriojo rasite aprašyta kelionės reikalus ir smulkiai nurodyta kaip galima atsiimti gimines iš Lietuvos.

KELIONĖS KNYGELĖ VISIEM DOVANAI

— Adresuokite —

VIENYBĖ
193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI KELIONĖ į **LIETUVA**
PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

Važiuokit visi parankių ir tiesiu keliu aplenkdami Lenkų Koridorį
Visa trečia klesa padalinta į kambarius ant 2-jų, 4-rių, 6-iu ir 8-nių lovų
ESTONIA — LIEPOS 18 D.
LITUANIA — RUGP. 8 D.
Iš New Yorko, Boston ar Philadelphijos į
HAMBURGĄ — $103.50 PILIAVĄ — $106.50
KLAIPĖDĄ IR MEMEL — $107.00
Iš Bostono į New Yorką ant "Fall River Linijos"; iš Philadelphijos geležkeliu
Kreipkitės prie Vietinių Agentų

FELIKSAS KARPAITIS
Naminių Reikmenų Krautuve

Pranešu visiems Amsterdamo Lietuviams, jogei užlaikau geriausias prekes ir suteikiu mandagų patarnavimą visiems atsilankantiems pas mane su reikalais

— SAVIEJI PAS SAVUJŲ!! —

FELIKSAS KARPAITIS
127 E. Main Str., Amsterdam, N. Y.

Įsteigta 1877 m.

F. R. ALLMANN WOOLEN CO.

321 BROADWAY
netoli
Williamsburgo Tiltinio Plėciaus
Marcy Ave. Stoties — kampas Rodney Street
Brooklyn, N. Y.

Didelis Pasirinkimas Puikiausių Vilnonių ir Veltų Audeklų

AUDEKLAI BILIARDAMS

Per 40 metų gyvenome ant 71 Leonard Street

"AMŽINASAI ŽYDAS" — garsiausis pasaulio literatūroje Eugene Sue Romanas, spausdinama DIRVOJE nuo 25-to numerio. Pasiskubinkit užsirašyti "DIRVĄ." Prenumerata metams tiktai $2.00.

TIK KĄ GAVOME NAUJAUSIŲ KNYGŲ IŠ LIETUVOS: —
1) KURYBOS KELIAS, Iliustruota ... Kaina $1.00
2) GAIRĖS, — Dviměnesinis žurnalas, liustruotas, NN. 1 ir 2 ... Kaina po $1.00
3) KAUNO MIESTO ALBUMAS. 54 paveikslai iKauno Kaina $1.00
4) TRAUKINYS. Juozo Tysliavos Eilės. ... Kaina 25c.
5) KELIONĖ APLINK PASAULĮ Į 80 DIENŲ. Julio Verno. Su Kalpoko piešiais paveikslais. ... Kaina $1.00
6) ANT POLITIKOS LAKŪŲ. Politinio šaržo Albumas. 33 spalvuoti paveikslai. Piešė Adomas Varnas. Tekstą parašė Vaižgantas. ... Kaina $2.00

Agentams nuleidžiame nuošimtį. REIKALAUJAME AGENTŲ VISUOSE MIESTUOSE. Geros sąlygos
Smulkesnis tų knygų aprašymas telpa DIRVOJE.
Užsakymus su pinigais siūskite sekančiu adresu:

"DIRVA"
7907 SUPERIOR AVE., CLEVELAND, OHIO

Žinios Iš Lietuvos

ŠVENČIONYS

Čia labai pasižymėjęs garsus lenkų veikėjas de-la Mis, vadinamas paprastai "daktaru-sanitaru". Jo specialybė tai imti visą, kas negerai paslėpta. Tarnaudamas "Stražoje Kresowoje" jis ėmė iš gyventojų produktus ir pinigus, už kuriuos žadėdavo savo užtarimą. Taip jis elgėsi iki visa iškilo aikštėn. Tada jis įstojo tarnauti vietos seimelin, kur jo "darbams" buvusi dar platesnė dirva. Prisilupęs visa ko, jis turėjo išsinešdinti ir iš seimelio. Dabar jis yra vieno valsčiaus raštininku ir giriasi, kad niekuomet jam taip gerai nebuvę: kyšių kiek nori, o be to dar atradęs ir naujų būdų pasipelnyti. Jis, mat, uždeda gyventojams daug didesnius, netikrus, mokesnius. Šis "daktaras" uždėjęs didelius mokesnius už žemę ir Švenčionių dekanui. Kad galėtų geriau pasipelnyti, jis pastarojo žemės plotą net keliomis dešimtinėmis padidinęs, nors sulig įstatymais bažnyčių žemės visai nuo mokesnių atleidžiama.

VILNIUS

Miesto komisaro įsakymu sukonfiskuota gudų laikraščio "Naš Strag" Nr. 2 ir redaktorius patrauktas teisman.

KAUNO KRONIKA

— Pasaulio observatorijos už imtos padangių tyrimu. Pastaruoju laiku spauda teikia įdomių pranešimų apie Marsą, kurs šį mėnesį yra prilinkęs arčiau mūsų žemės. Apie Marsą ir apskritai padangių kūnus duoda įdomių straipsnių anglų laikraštis "Manchester Guardian".

Lietuvoj nėra observatorijos ir didesnio teleskopo. O, rodos, teleskopą lengva įgyti. Jungtinėse Valstybėse, South Chicagoj gyvena lietuvis kun. Petraitis. Jis tur didelį teleskopą, kuriam panašių yra tik vienas visoj Illinois valstijoj. Kun. Petraitis yra padaręs pažadą teleskopą dovanoti Vilniaus universitetui, kuomet manyta, kad jei bus Lietuva laisva ir nepriklausoma, tai bus ir Vilnius mūsų. Vilnius mums kol kas išplėštas, bet mes turime Lietuvos universitetą, kuriam, reik tikėtis, kun. Petraitis savo pažadą ištesės, jei tik iš unversiteto pusės bus daromi atatinkami žingsniai.

Gana mums misti svetimos kultūros ir pažangos trupiniais. Kurkime patys mokslą ir pažangą.

AMERIKIEČIŲ EKSKURSIJA Į KLAIPĖDĄ

"U. S. L." lietuvių skyriai organizuoja Amerikos lietuvių ekskursiją Klaipėdon. Ekskursantai laivu "Leviathan" (buvęs vokiečių laivas "Vaterland", kuris naujai pertaisyta) iš New Yorko išplauks š. m. liepos 4 d. Southamptone, Anglijoj, ekskursantai persės į mažesnį laivą, kuris juos atvež į pat Klaipėdą. Ekskursijoj ruošiasi dalyvauti daug įžymių Amerikos lietuvių: advokatų, daktarų, biznierių ir darbininkų.

Tai būsianti pirma bendra Amerikos lietuvių ekskursija Lietuvon. Apie tokias ekskursijas buvo manyta ir planuota anksčiau, tačiaus J. Valst. vyriausybė jų neleisdavo.

("Laisvė")

KAUNAS

— Šiomis dienomis Kaune pradės veikti elektro-mechaninė avalinės dirbtuvė. Ji gaminsianti gerą ir žymiai pigesnę avalinę, taisysianti apnešiotą.

— Birželio mėn. 12 d., 8 val. ryte Šančiuose, B—vės "Drobė" audimo dirbtuvėje tos dirbtuvės darbininkas Kipšas kokiu tai būdu pakliuvo į mašiną ir tapo iš karto užmuštas.

Apgailėtina auka tik per neatsargumą.

Pil. Kipšas gyvenęs Panemunėje ir buvęs geras žmogus.

— Lietuvoje dabar yra 37 spaustuvės, 5 litografijos ir 1 cinkografija ir graviravimo bei štampų dirbtuvė. Iš to skaičiaus Klaipėdai priguli 6 spaustuvės.

— Gatvių šaligatvių sutvarkymas turi būti pritaikintas žmonių patogumui. Kaune daroma atbulai. Ir tose gatvėse, kur užtektų platumo, kad padarius plačius, patogius trotuarus, ir ten jie saurinami ant tiek, kad vos prasilenkia besistumdydami du žmogu. Sąskaiton patogius šaligatvių daromi darželiai, kurie nesant kanalizacijos savo tikslo neatsiekia. Miesto pakraščiais, dabar daromi cementiniai trotuarai, galėtų pagerinti miesto išvaizdą, bet niekas jų neprižiūri: daromi be jokios tvarkos, sistemos, nurodymo. Del vieno tik menko nenurodymo, mes kelesdešimtis metų turėsime vėl negražius nepatogius trotuarus.

Daroma, tarytum, su geru noru ir tikslu, bet išeina — "s ruk doloj". Ne visai dar vėlu; galima tą pataisyti. Lauksime!

VILNIUS

Šiemet čia įsteigta lietuvių mokykla. Švenčionių "Rytas" atsiuntė čia darbštų mokytoją P. Gruodį, kuris jau šiais metais pramokė skaityti ir rašyti 40 vietos gyventojų vaikų. Baigdamas mokslo metus jis suruošė mokykloj ir vakarėlį. Tėvai tuo darbingu mokytoju labai patenkinti.

— Už viską baudžiama, viskas persekiojama, kas ne lenkiška. Faktams rašinėti jaučio odos maža būtų. Labiausiai, matyti, lenkams nepatinka apšvieta, todel smarkiausiai persekiojami mokytojai, uždarinėjami ir konfiskuojami laikraščiai, baudžiami redaktoriai.

— Ašmenoj lenkų valdžios areštuotas milicijos viršininkas, kuris begirtuokliaudamas išaikvojęs dideles pinigų sumas.

VIEŠINTOS

Ar kunigams tikrai tūpi bažnytiniai šliūbai, ar tik rūpi litus už juos paimti? Bevažinėjant Lietuvoje, išgirdau šį nusiskundimą. Viešintiškiuose darbininkas, J., tarnavęs Lietuvos kariuomenėje, pasiryžo žmoną vesti. Nuėjo pas kleboną kun. Karsaką ir šis pasakė, kad už užsakus reiksią užmokėti 10 litų, o už šliūbą 40 litų. Jaunikis teturėjo 2 litu, ir tiek davė klebonui. Pasiteisino, kad kaipo darbininkas, daugiau neturįs. Klebonas gi pasakė, kad ateidamas šliūban atneštų ir tuos 8 litus ir už šliūbą 40 litų. Girdi, kaipo kariškis gausiąs žemės ir liksiąs turtingas. Norėtų šliūbą paimti, bet pinigų neturi. Kiti patarė gyventi be šliūbo, kad klebonas tiek brangiai reikalauja už jį. Jaunoji nesutinka.

Su šiuo klebonu buvęs dar ir toks atsitikimas. Neturtingi žmonės norėjo palaidoti numirėlį su mišiomis. Užmokėjo klebonui ir paliko dar 5 litus skolingi. Tuos pinigus žadėję prieš mišias atiduoti. Susirūpino, pamiršo nunešti. Klebonas gi, 5 litų negaudamas nėjęs mišių laikyti. Visiems nusibodo laukti ir kuomet nunešė 5 litus, tai mišias atlaikė.

Na, be mišių dar galėtų apseiti, bet be šliūbo kaip žmogui gyventi. Žemės gi ūkio darbininkai, kaime pinigų trūkstant, labai sunku yra 50 litų uždirbti.

Iš viso ko matyti, kad netik Viešintos Klebonui, bet ir bendrai didžiai daugumai kunigų rūpi ne šliūbai, bet litai už juos paimti. Jei jau Vyskūpas negali klebonų apetitų normaluoti, tai bent Seimas turėtų galvoti, šliūbus taip sutvarkyti, kad ir neturtingiems jie būtų prieinami.

Vytautas Kalniškis.

MIKULČIAI

Čia staiga susirgo ūkininko mažas vaikas. Prieš tą dieną buvęs iš Mosėdžio žydelis skarų pirkti, kurį tamsuoliai įtarė vaiką užkėrėjus. Nutarta, matyt, buvo surasti žydą ir priversti atitaisyti vaiką. Žydui pasirodžius Bakščių km. 8-VII ūk. B. ir D. minėtą žydelį nutempė pas sergantį vaiką, ir liepė "atkerėti". Žydelis gynėsi, kaipo nekaltas, bet supykę ūkininkai, pakabinę žydą sviline kadugiais kojas, mušę ir gnaibę geležies replėmis. Vaikui tas negelbėjo, žydelis sunkiai susirgo. Kaltininkams gėda ir teismas. **J. Dr.**

ZAPYŠKIS

Birželio 18 d. tapo palaidotas "galingasis" Zapyškio apylinkės "karalius" A. Lavinikaitis. Jis 1919 m. pabėgęs iš kariuomenės susidėjo su tokiu pat "draugu" Chirostomu Samolevičium ir vaikščiojo po miškus, atiminėdami iš praeivių pinigus. Abudu apsiginklavę nuo galvos iki kojų geriausios sistemos, 25 šovinių, šautuvais, parabeliais, mauzeriais ir granatomis. Milicijai rašinėdavo pašiepimo laiškus, kad nemėgintų jų paimti. Ju nepaklausiusių drąsų milicininką Maskvytį miške nušovė. Rodydami savo galingumą, jie ateidavo į dirbtuvę "Ežerėlį". liepdavo sustabdyti mašinas, o darbininkams pasilsėti. Jei miško sargai kam už vagystę sustabdydavo protokolą, tai tik jiems pasiskųsk. Tuoj jie iškeldavo sargą iš vietos, o po kiek laiko liepdavo grįžti, arba atimi nėdavo kleimus, numeratorius, nuginkluodavo, įsakydami, kad žmonių nevargintų. Ir jau kai kurie miško vagiliai pradėjo Lavinikaičiu eigulius baidyti. Net ir jo sesuo su pasididžiavimu sakydavo: "Na, na, kai pasakysiu Antanui, tai žinok, kas tau bus". Ir štai tas Zapyškio valsčiaus ir apylinkės "galijotas" prieš keletą dienų tapo pašautas vieno eigulio, kurį jau trečią kartą ėjo "mokinti, kaip ant svieto gyventi", anot jo paties žodžių. Peršautas per petį, dar 3 kartus šovė į eigulį, lengvai jį sužeisdamas. Bet, kai "Antano" draugas iš tos kovos pabėgo, tai pats "Antanas" buvo suimtas ir nuvežtas į Šakių kalėjimą, kuriame ir mirė.

Dabar randasi tokių, kurie jo apgailestauja, sakydami, kad "jis nieko žmonėms nedaręs, o tik valdininkus baudęs". Teiilsisi jau jis ramiai kapuose, o taipgi ilsėsis ir ramūs šalių gyventojai, ir valdžios pastatyti žmonės tvarkai daboti. **J. Ž.**

("Lietuva")

KLAIPĖDA

— Birželio 14 d. išvyksta iš Klaipėdos į derybas artimojo pasienio reikalais Tilžėn Krašto Direktorius narys p. Falk, Prekybos ir Laukininkystės Rūmų atstovai pp. Hennig, Schlauter ir Dr. Dister, Aukštojo Lietuvos Vyr. Įgaliotinio Reikalų Vedėjas p. Klimas.

Iš U. R. Ministerijos derybose dalyvaus p. Lisauskis, Teisių D-to Direktorius.

Bus svartoma abipus sienos gyvenantiems per sieną perėjimo (10 klm. zonoje) ir turintiems laukus už sienos ūkio produktų gabenimo savon pusėn klausimai.

MOKSLO METŲ PABAIGA LIETUVIŲ SEMINARIJOJE VILNIUJE

Birželio 20 d. gimnazijos būte įvyko mokytojų seminarijos mokslo metų pabaiga. Svečių prisirinko pilnutėlė salė. Iškilmingas aktas prasidėjo seminarijos vedėjo J. Kairiūkščio prakalba, kuris prabilo šiai žodžiais:

" Gerbiamieji ir Gerbiamosios Po ištisų darbavimosi metų vėl priėjome prie galo... Regis, da nesenai pradėjome šiuos mokslo metus, o štai ir viešasis aktas. Jaunesniems mokslo metai gal ir rodėsi kiek ilgoki, bet mums senesniems jie žaibo greitumu prašoko. Vertėtų prisiminti, kad šiąja diena benebaigiame aštuntus mokslo metus įsteigus Pedagogijos Kursus, arba kaip pratę dabar vadinti, Mokytojų Seminariją. Jums, išleidžiamojo kurso mokinės ir mokiniai, po valandėlės bus įteikti liūdymai, kaipo prisiruošimo ženklai prie kilnaus jūsų pašaukimo. Taigi džiaugiasi seminarija, išleisdama naują būrelį darbuotojų, kurs, rodos, benebus skaitlingiausias visų praėjusių metų laidų. Džiaugias, sakau, seminarija džiaugias... Bet podraug ima ją kažinkokis slaptingas liūdėsys, nelyginant kaipo aną poetą, kurs parašęs savo ilgą kūrinį, liūdi, nerimsta, kad jau nepriseis jam anksti rytą, aušružei auštant, keltis prie numylėto rašinio ir seminariją ima kažkos slaptindraugauti su Aušrine. Taip ir gas neramumas, kad gal pergreit su jumis skiriasi, gal permažai jums suteikė reikiamų žinių ir teisių... Visgi prisimindama sau, kad ji stengėsi, kiek tik galėdama, lavinti jus mokslo ir doros srityse, o jūs švariais savo indais uoliai sėmėtės to mokslo, pasidrąsina save ir jus suraminti. Taigi nenusiminkite, kad gal neperdaug išsinešate žinių, bet jųjų prie geros valios užteks ir vaikams pamokinti ir patiems toliau savistoviai lavintis, kaip priežodis sako: kitus mokindami, patys mokinamės. Nenusiminkite. pamatę išleidžiamuosius liūdymus kitokia išvaizda, negu buvo pereitųjų metų atestatai. Nenusiminkit, radę juose užbrėžtą pastaba, kuri kaip ir prieštarauja mūsų užsibriežties siekiniams. Ir anų metų atestatai, lygiai kaip ir šių metų liūdymai neduoda valstybinių teisių, bet neatima teisių mokytojauti privatinėse liaudies mokyklose ir laikyti po kelių praktikos metų tam tikrus kvotimus, pilnoms teisėms įgyti. Tvirtesnį nusiraminimą atgausite prisiminę sau, kad ir išėję valstybines seminarijas privalo neanksčiau kaip po dvejų metų mokytojavimo, laikyti antrus kvotimus savo pilnoms teisėms nustatyti. Taigi, kad statomųjų mums kliūčių išvengus, seminarija mano ateinančiais metais atidaryti ketvirtą kursą ir tinkamai prisiruo šusius kandidatais leisti prie valstybinės seminarijos laikyti skiriamus kvotimus. Kad jums nejkyrėjus, dabar atsisveikindamas nekartosiu ilgų žodžių apie kilnias liaudies mokytojo pareigas... Daug kartų girdėjote apie tai iš auklėtojų per pamokas. Teparagina dabar jus mano 52 mokytojavimo metai prie darbo, prie nenusilstančių pastangų save nuolatos tobulinti, prie tokių pastangų, kurios neturi jokių ribų ir kurios neapleistų jūsų iki mirsiant. Eikite į liaudį, švieskite, skleiskite pilietinę dorą, auklėkite gerus piliečius, o gimtasai kraštas, nepasiliks be atisidėkojimo ir savo laiku pasakys jums tikrą lietuvišką ačiu.

Po šios atsisveikinimo prakalbos dalinti liūdymai, kurios gavo 21 asmuo.

Toliaus šveikino jaunus darbuotojus gana ilga prakalba "Ryto" draugijos pirmininkas ir vienas kitas svečių. Kalbėjo ir išleidžiamieji mokiniai, dėkodami vedėjui ir mokytojams už padėtą darbą.

Viešasis aktas pasibaigė bendra vakariene, kurioje dalyvavo išleidžiamasis kursas, mokytojai ir svečiai. Bendrame stale neapsėjo be prakalbų ir pasveikinimų. Iškilmės pasibaigė žaislais ir šokiais.

("Lietuvos Rytai")

AR ŽINAI KAD?

Kasos valstijoje pardavinėti ar duoti kam cigaretą yra kriminalis prasižengimas?

—

Meksikoje vienas škotas kasyklų inžinierius atrado griuvėlius miesto, kuris sieko 4000 metų senumo?

—

Pietinėje Anglijoje šuliniai dar tebėra tušti nuo sausmečio buvusio 1921 metuose, ir iš niekur negali pritekėti į juos vandens?

—

Vienas Anglijos daktaras išrado, kad namų ir kitokių daiktų nalioriams, būtinai reikia muvėti pirštines prie darbo, kad išvengti maliavos nuodais užsikrėtimų?

—

Šaukštelis borakso, įdėtas į paskutinį vandenį, kuriame skalbiama drapanos, stebėtinai išbaltina skalbinius; taip pat pra šalina iš drapanų geltonus plėmus, kurie atsiranda ilgai drapanų nevartojant.

—

Vieta, kur niekuomet nelija yra sausiausis kraštas pasauly, — tai dalis Aigipto, tarpe dviejų žemutinių Niliaus upės vandenpuolių. Tenai niekuomet lietus nelija, ir gyventojai netiki keliautojams, kurie iš kitur atvykę pasakoja, kad lietus arba vanduo gali kristi iš dausų?

—

Ar gali būt energija sunaikinta?

Mokslas įrodo, jogei energija nesunaikinama. Energija būna tiktai permainoma. Elektros energija vieloje gali dingti, kaipo elektra, bet vienodas dydis energijos tuom patim kartu pereina į šilumą, nuo šilumos pereina į tuos daiktus, kurie tą šilumą vartoja ir toip toliaus. Ta energija, kurią mes iš savęs suvartojame, padaro medį šiltu. Ta nuomonė, jogei energija yra nesunaikinama, vadinasi — "Energijos Palikimo Dėsniai". Tai yra vienas iš svarbiausių naujovinio mokslo dėsnių.

— Rudnikas.

Šimtas šėrų — generolas,
Dešimts šėrų — karininkas,
Vienas šėras — karėivėlis —
Del mielos Lietuvos
Visi kovos.

FELJETONAS

Nesupranta Savųjų

Rašo Šienpjuvėjas

Vieną gražų vakarą išėjau gatvėn, kaip paprastai sakoma — "pažiopsoti".

Praėjus porą gatvių, matau antroje gatvės pusėje susispietusį būrelį žmonių.

Prieinu ir aš.

Prakalbos, ir dar bolševikiškos prakalbos. Klausaus. Kalbėtojas "rėžia":

Rusijoje jau panaikintas kapitalizmas. Rusija tapo darbininkiška šalis. Rusijoje nebėra darbininkų išnaudojimo. Rusija, laimingiausia ir turtingiausia pasauly šalis. Rusijoje, viešpajauta meilė, vienybė ir brolybė. Keliaukite į Rusiją!...

Kalbėtojas užbaigia. Suėjo būrelis kalbėtojo pasekėjų ir kalbasi: "Po šimts pypkių! Rusija turtingiausia ir laimingiausia šalis... Bet kaip tik iš mūsų vadų bent vienas pakliūna į deportuotųjų eiles, tuojaus šaukiasi pagelbos, prašo aukų byloms vesti, bi tik nepakliuvus į tą rojaus šalį! Kaip čia tą viską supratus?"

Prieina prie būrelio dar vienas.

— Klausyk, brolau, — prabilo vienas iš komunistų. — Gal tu išaiškinti mums šitą dalyką?

Ir papasakojo Baltrui, ko jis nesupranta.

— Aš esu socialistas, — sumurmėjo Baltrus. — Aš į komunistus domės nekreipiu. Aš turiu užtektinai bėdos su savo vadais — socialistais. Aš jų irgi nesuprantu. Vakar vakare, — tęsia Baltrus, — buvau prakalbose. Kalbėjo socialistas. Rėkia pasiutusiai: "Prakeikta nuosavybė, prakeikti automobiliai ir sykiu tie, kurie juose įsisėdę švilpauja". O tuo patim laiku, Bostone ant Broadway socialistas sėdi privatiškoj nuosavybėj ir cinantiems pro šal darbininkams pardavinėja raudonų viršelių knygutes, kur yra aiškinama, kaip yra pavojinga darbininkų klasei turėti kokios nejudinamas turtas. Dar neviskas. Chicagoje, socialistas, įsisėdęs automobilin, švilpauja po miestą; prieš kiekvieną sustojimą, iš dirbtuvės einantį darbininką, spaudžia guziką ir šaukia: "Au-au-au!" duodama ženklą suvargusiam darbininkui, kad trauktųsi šalin iš kelio, nes važiuoja jo išganytojas, viešpats, socialistas. I kaip čia dabar tas viskas suprasti? — klausia atgal socialistas Baltrus.

Tuo tarpu prieina susilenkęs Jokūbas ir įsimaišo tarp būrelio. Komunistai ir socialistai apspito Jokūbą, prašydami, kad jis paaiškintų jiems, jų vadų ne suprantamą elgėsį. Jokūbas nusispiovė, ranka mostelėje ir pradėjo:

— Et, su jūsų bedieviais vadais! Aš esu katalikas ir bedievių nesuprantu.

— O savo vadovą-kunigą ar supranti? — paklausė vienas iš socialistų.

— Et! — sustenėjo Jokūbas. — ką čia durnas žmogus mokytą suprasi... ir pagaliaus, kam tas supratimas reikalingas? Klausyk, ko jis mokina, — o jis bloga nemokina, — ir viskas bus gerai.

— Bus gerai, bus gerai! — atkartojo, pamėgdžiodamas Jokūbui socialistais. Čia socialistui pasitaikė proga patarkuoti kunigą; jis pasitaisė nusmukusias kelines ir pradėjo:

— Praeitą nedėldienį tyčia nuėjau į bažnyčią pasiklausyti to dūšių specialisto pamokslo. Prasidėjo pamokslas. Kad ėmė pasakot: kad mes ant šios žemės esam tik svečiai, kad mūsų tikrasis gyvenimas bus po mirties, ten palaimintame, jokių vargų neturinčiame danguje. To del, kad jį užsipelnius, turime čia, ant šios ašarų pakalnės, nerinkti turtų, — tų turtų, kuriuos kandžios suėda ir vagys iškasa. Sako: "Mylėk savo artimą, atleisk jam jo kaltes. Meškis už savo neprietelius. Jei tūlas tau meta akmenį, mesk jam duoną". Ir ant galo sako: "Laukime to laiko, kada Dievas per mirtį pašauks į tą palaimintą šalį — dangaus karaliją"... Bet kai susirgo du mėnesiai atgal, tai per visą ligos laiką klebonijoje sėdėjo net trys daktarai. Dėjo didžiausias pastangas, kad dar ilgiaus pagyvenus ant šios ašarų pakalnės, kad kaip nors dar laikelį išsisukus iš padėto palaiminto dangaus. Vietoj atleisti saviems kaltes, — grasina kartuvėm — keikia ir kolioja juos. Vietoj mesti duoną — mėto akmenį, — kaip ve dabar, kad daugiausia atsižymėjo Lietuvoje priešseiminėje agitacijoje. Vietoj nerinkt turtų — plėšia, kaip įmanydamas nuo biedno žmogaus, — kada tam su kokiu nors reikalu prisceina nueiti pas kunigą... Ar supranti tu, kuprotas asile tą viską?! — suriko ant Jokūbo, baigdamas išvedžiojimus socialistas.

Jokūbas vėl norėjo atkartoti tuos pačius žodžius: "Ką čia durnas žmogus suprasi mokytą", bet užsikosėjo ir su tuo nutrūko jo žodžiai.

Man norėjosi prieiti prie jų ir patarti, prie ko jie turi kreiptis, kad gavus tinkamą paaiškinimą, kodel jie nesupranta savųjų. Bet kadangi buvo jau vėlus laikas, tai pypkę užsikūręs pardūlinau namo.

Lietuva laukia Lito —
Pilno neapkarpyto.
Per "Vienybę" jį siūskit —
Mylimuosius paguoskit.

Tel. 4428 Greenpoint.

Dr. John Waluk

Valandos:
nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 3 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą

161 North 6th Street
Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVYS
Chiropraktikas-Gydytojas

J. Vaitulionis, D.C.

331 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Valandos nuo 4 iki 8 val. vak.
Nedėlioms ir šventadieniais:
Nuo 10 v. ryto iki 1 v. po piet.

Atliekame

Greitai-Gražiai-Pigiai

VISOKIUS

Spaudos Darbus

***

SPAUSDINAME:

Knygas, Konstitucijas Afišas, Laiškams Popieras, Konvertus, Vizitines Korteles, Plakatus, Baliams Tikietus, Vestuvėms ar Bankietams Užkvietimus ir tt.

Reikale Kreipkitės pas mus.

VIENYBĖ
193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIS ADVOKATAS
Užsiima varymu bylų visuose Teismuose
Skolina pinigus ant mortgedžių ir priima pinigus del išskolinimo ant mortgedžių nešančių šeštą nuošimtį. Norinti pirkti namus, gauti paskolą ar inverstinti savo pinigus ant mortgedžių ant nuosavybės (real estate) miestuose, lai kreipiasi pas

JONAS S. LOPATTO

Attorney and Counsellor-at-Law
308-9-10 Coal Exchange Building
(Cor. River and W. Market St.)
Wilkes Barre, Pa.
Bel. Tel.: 1864. Res.: 3532-J

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus

1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.
LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokes ligas) IR CHIRURGAS (daro visokes operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 ki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Įsteigtas 1886 m.
VIENYBĖ
DU-KART SAVAITINIS
Utarninkais ir Pėtnyčiomis
METINĖ PRENUMERATA:
Suvienytose Valstijose $3.50
Kanadoje 4.00
Lietuvoje ir kitur 4.50
Prenumerata reikia apmokėti iškalno.
Apie garsinimus klauskit laiško.
Adresas:
Vienybė Publ. Co., Inc.
193-197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Established 1886.
VIENYBĖ
LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
Published Tuesdays and Fridays
at Brooklyn, N. Y.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States $3.50
Canada 4.00
Other Countries 4.50
Advertising rates on application.
Address:
Vienybė Publ. Co., Inc.
193-197 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

REDAKCIJOS STRAIPSNIAI

Lietuvos Prezidento Kalba ir Vilniaus Klausimas

Savo laiku buvo "Vienybėje" išspausdinta Lietuvos kadukų (krikšč. demokratų) ultimatumas Valstiečių Liaudininkų Sąjungai, kuri tuomet buvo kviečiama dėtis su kadukais į bendrąjį valstybės darbą Seime. Mes jau ir tuomet pabriežėme, kad šitas ultimatumas turi savy labai daug tamsių vietų. Viena iš jų buvo *visiškas nutylėjimas Vilniaus klausimo.* Mums labai buvo įdomu ir stačiai nesuprantama, kodel kadukų visos trys partijos (krikšč. demokratai, Ukininkų Sąjunga ir Darbo Federacija), tuojaus po išrinkimų į Seimą labai saugojos pareikšti savo nusistatymą linkui Vilniaus: ar jie kovos už Vilniaus atvadavimą, ar ne? Be abejonės, kai šitas jų tylėjimas pasidarė nuožvalgus ir valstiečiams liaudininkams ir turbūt del šito pasipiktinę jie atsisakė dėtis į bendrą darbą su kadukais.

Mūsų šitokis pastebėjimas, kaip ir reikėjo tikėtis, tuojaus iššaukė karštą atsakymą kun. Česaičio organe "Drauge". Bet kun. Česaitis į mūsų pastebėjimus nieko doro neatsakė; jisai pasitenkino visus tuos kadukams užmetimus pavadinti "falsifikacijomis". Mat tokis būdas yra lengviausis, savo oponentą pavadinti "falsifikatorium", negu sukti sau galvą del dorų ir tinkamų atsakymų; nors kaipo prisimetusiam doros ir krikščionybės vadui, kun. Česaičiui turėtų būti ir tas žinoma, kad už pavadinimą ko nors falsifikatorium — ir pavadinimą neteisingą — priseis sunkiai atsakyti.

Tačiaus tiek to su kun. Česaičiu. Mums svarbu tolyn sekti Vilniaus klausimo godžius ruoštus, kaip jie dabar apsireiškia Lietuvos Valstybės viršūnėse. Mes labai tėmijome, kokią pasakys kalbą naujai išrinktas Lietuvos Prezidentas. Paprastai prezidentas kiekvienoj šaly paskelbia labai platų ir nuoduguniai apgalvotą pranešimą, iš kurio visa tauta išgirsta atsakymus į visus gyvuosius šalies klausimus. Tai būna taip vadinama "key-note" (raktas) vison būsimon šalies politikon. Išrinkus prezidentu p. Stulginskį, mes skaitome Kauno "Laisvės" nr. 138 nuo trijų colių pranešimą, kuriame pirmiausiai padėkoja už suteikta garbę jam likti prezidentu, ir vidury štai kokis "raktas" duodama:

"Duodami man tuos įgaliavimus kartu esate skyrę ir labai sunkias atsakomingas prieš Tautą ir Valstybę pareigas. Tų pareigų našta itin pasidarė jaučiama giliau pažiūrėjus į mūsų valstybės ir Tautos uždavinius. Mus laukia labai plati atsakominga dar dirva. Čia ir mažosios Lietuvos Klaipėdos krašto galutinas sprendimas, mūsų Rytų sienu suvienijimo klausimas. Labai dideli plotai stovi prieš akis ir krašto viduje: kultūros, geryneigos kėlimas, teisėtumo, tvarkingumo įgyvendinimas krašte ir socialinės apsaugos vykdymas. Visam tam reikalinga yra subūrti visas šalies pajėgas į bendrą koordinuotą darbą."

Gražūs tai keli žodžiai. Bet — tai ir viskas.

Skaitant šitą prakalbą taip rodos ir lauki, ką Lietuvos prezidentas pasakys apie užgrobtą sostinę Vilnių, kur turi būti Lietuvos Seimui vieta. Lauki, kad jisai pabriež, jogei Kaune liaudies atstovai susirinko tiktai laikinai, o ne ant visados. Lauki ko tokio, kad duota būtų dilgsnis Lenkijai ir Francijai, kurių išrengimu neteisėti banditai Vilniuje apsisėdo ir kurių išvarymui Lietuvos Tauta ir dabartinis Seimas turės dėti visas pastangas kiekviename žingsny. Berods naujas prezidentas prisiminė apie esantį "Rytų sienų suvienijimo (su kuo?) klausimą", bet tai neaiškiai, taip ūkanotai, kad ir lenkai ir francūzai su lengva širdžia galės atsidusti ir linksmai sau pakuždės: "Lietuva jau priprato Vilniaus nebeminėti, kaipo savo sostinės"...

Jeigu lenkų kabineto pirmininkas Vitosas dar Birželio 1 d. taip drąsiai užreiškė Lietuvai ultimatumą, kad Lietuva turinti su Lenkija taikintis, ir kad jeigu lietuviai nenusistatysią palankiai į lenkus, tai būsią skaitomi provokatoriais, tai Lietuvos prezidentui kaip tik ir reikėjo duoti stambų lenkams atsakymą, kuris turėjo praskambėti per visą pasaulį. Bet šitokio atsakymo nebuvo duota nei vėliaus nuskirtojo ministerių pirmininko Galvanausko, nei prezidento Stulginskio. Kodel šitokis ne vietoj mandagumas? Kodel tokis prieš Vitosą nusigandimas? Kodel to visko nutylėjimas ir vertimas Lietuvos liaudies, kad ji apie Vilnių užmirštų?...

Mes dabar klausiame visų klerikalų Amerikoje — podraug ir "Draugą" — ar dar ir dabar bandysite mus insinuoti, kad mes ką nors "falsifikuojame"? Ar ne malonėsite atsakyti prieš visą Amerikos lietuvių visuomenę, ką tai reiškia jūsų augščiausių vadų tokis nuoširdus išvengimas kalbėti apie Vilniaus išvadavimą?

Iš jūsų atsakymo mes galėsime jau visiškai suprasti, ar toli jau esate susirišę su Lietuvos amžinuoju priešu-lenku...

Marshalo Planas, Kaip Sustabdyti Karus

Į pagarsinimą amerikono p. Bok konkurso išmokėt $100,000 dovanų tam, kas pasiūlys geriausį planą pasaulio santaikai užlaikyti, komisija gavo virš 20 įvairių projektų. Geriausis bene bus iš visų tai p. Thomas R. Marshallo, buvusio Suv. Valstijų vice-prezidento.

p. Marshallas, tarp ko kito, siūlo kiek vieną karo debesį nustumai paleidus pasaulio valstijų referendumui arba nubalsavimui. Tai yra vienas iš demokratingiausių būdų kuriam pritars kiekviena pasauly esanti pažangi partija Jeigu 1914 metų pradžioje Vokietija būtų buvusi įtraukta į kokią nors Tautų Sąjungą, jeigu jai iki to laiko nebūtų buvę leista suauklėti didelė armija ir laivynas, jeigu jos kivirčai su Serbija ir Francija būtų paleista pasaulio valstybių nubalsavimui, tai Didysis Karas būtų neįvykęs ir būtų buvę išgelbėta milionai gyvasčių ir bilionai sunaikinto turto.

Tame pačiame Marshalo projekte siūloma įsteigt pasaulinis kriminalis tribunolas, kuris galėtu miriop pasmerkti kiekvieną didelį vadą pasikesnusį užvesti su kuonors karą. Jis būtu teisiamas, kaip didelis žmogžudys.

Šitie du dideli principai turėtų būti prižiūromi kokios didelės pasaulinės įstaigos, kad ir sakysim dabartinės merdėjančios Tautų Sąjungos, bet ji - anot p. Marshalo - turi būti gyvas ir platus pasaulio *visų* kunas. Dabar mat ji yra tiktai francų militarizmo pastumdelė.

Šitas p. Marshallo planas turi savo begalinę svarbą. Jeigu jo svarbą supras Amerikos organizacijos, darbo unijos, visokios pažangiosios grupės, tai savo rezoliucijomis šitą planą parems, adresuodami p-ui Edward W. Bok, Philadelphia, Pa. Ypatingai svarbu būtų tuomi rūpintis darbo unijoms ir visokioms labdarybės organizacijoms. Lietuvių organizacijos savo susirinkimose ir išvažiavimuose turėtų priimti trumpas rezoliucijas, remiančias p. Marshallo "peace project" ir ko greičiausia siųsti p. Bok

PERŽVALGA

Džentelmonas Gabrys Apie Amerikiečius

"Lietuvos" No. 140 p. Gabrys rašo laišką iš Amerikos apie amerikiečių bendroves ir nu rodo, kaip visos subankrūtinusios, išaikvodamos žmonių pinigus: "Atstatymo B-vė, Garlaivių B-vė, Žemės Bankas, Pramonės B-vė", ir visa eilė kitų. Gabrys, pardavinėdamas šėrus savo Klaipėdiškės bendrovės, matyti, pamatė žmonių atšalimą, ir todel pasakoja Lietuvos lietuviams, kad Amerikos lietuviai jau "atbuko, atšalo, nebėra idealistais", bet "kieti yankee business-men". Tiek to. Jis beto norėtų pakritikuoti Lietuvos valdininkus už šaltą ir grubų atsinešimą į nuvažiavusius amerikiečius, bet sako:

"Į smulkmenas čia ne visai būtų patogu man leistis".

Taigi ir tas tyli apie skriaudas amerikiečiams darytas ir daromas.

Gerą dalyką jis agituoja, tai kad Lietuvos valdžia su popiežiu padarytų konkordatą, kuris atimtų iš airių vyskupų lietuvių centais sukrautą turtą, pavydale bažnyčių, klebonijų ir mokyklų, kuris, anot Gabrio, siekiąs į 50 milionų dolarių. Tas dalykas labai remtinas.

—o—

Žemės Reforma Lietuvoje

Žurnalas "Freeman" nurodo į svarbų persitaisymą žemės apdirbime, kuris eina Europoje. Visur dvarai nyksta, o jų žemės tenka smulkiems savininkams. Taigi už desėtko metų galima laukti, kad Centralė Europa bus šalis mažų ūkių, melžiama didžiųjų pramoninkų, kaip kad Amerika yra.

Lietuva, pasirodo, turės mažiausius ūkius už visus, būtent nevalia laikyti virš 240 akrų (apie 80 dešimtinių). Tokis ūkis, žiūrint į Lietuvos žemės abelną derlingą nėra permažas— jo pats vienas šeimininkas be samdinių negalės apdirbti. Bet suprantama tokių ūkių bus labai maža Lietuvoje. Daugiausia bus dar smulkesnių. Smulkių gi ūkininkų klesa turi savotiškų ypatybių, kurie nudažys visą Lietuvos gyvenimą, nes didžiųjų fabrikinių miestų Lietuvoje, delei žalios medžiagos stokos, būti negali. Ženklai tų dažų jau matosi: laikraščiai nėra skaitomi, mokyklos užleidžiamos ir neaprūpinamos, pavelijama vieš patauti tikybai (katalikybės vadams), žydai ir bankai turi visa finansinę galią ir smaugia valstiečius (kaip ir Amerikoje), valstiečiai nekelia pasekmingo protesto už savo teises, akyvaizdoje svetimo raugo įsigėrusios biurokratijos, kuri slėgia juos su nereikalingais varžymais.

Amerikiečiai Lietuvą apleidžia, o klaipėdiečių mažoka, — todel nėra Lietuvoje pagrindo ant kurio reformos galėtų remtis.

—o—

Indžionkšenas Prieš Lietuvių Laikraštį

Amerikos darbdaviai labai pamėgo įrankį kovai prieš darbininkus, būtent indžionkšeną, kurio tikslas įstatymų istorijoje buvo: išvengti padarymo neatitaisomos skriaudos vienai kuriai besibylinėjančiai pusei. Tokie indžionkšenai nesykį jau yra palietę ir lietuvius darbininkus Amerikoje. Bet "Naujienos", jei jos tiesa skelbia, yra pirmutinis laikraštis, kuris irgi pateko indžionkšenu. Mat, Chicagoje streikuoja Amalgameitų kriaučių unijos darbininkai, dirbanti pas Shane kompaniją. O ta kompanija išėmė labai platų indžionkšeną, taip, kad "Naujienos" (suprantama ir kiti laikraščiai) yra draudžiamos dėti žinių iš minėto streiko, nes tas esąs "susidėjimu su darbininkais".

O-o-o, Amerika!

Lietuvos Kunigaikštijos Ukio Bruožai Nuo XII amž. Iki Vytauto Laikų

Rašo J. Gvildys.

Vienok gi XVI amž. žemė nebuvo svarbiausias gyvenimo šaltinis. Ukis buvo naturalus, savyje užsidaręs; jo pagerinimu nesirūpinta. Javus sėdavo po keletą metų iš eilės naujai iškirstose vietose. Kai pradėdavo neaugti, tai tas vietas mesdavo ir želdindavo miškus (73 p.). Žemę dirbo netik arkliais, bet ir jaučiais, kurie vilko ne plūgus, bet medinius arklus su ąžuoliniais noragais. Todel žemę rinkdavo tokią, kuri būtų lengvai ariama. Ypatingai užsispirę žemaičiai laikėsi medinių noragų, nes lietuviai aukštaičiai jau nuo seniau žinojo geležį ir turėjo jį vartoti. Akėčios taip pat buvo medinės. Bet piautuvai, dalgiai ir kiti įrankiai buvo tokie maž daug, kaip ir šiandien. Javus kraudavo ne į stirtas, bet į kluonus. Kadangi tankiai būdavo lietaus, tai javus džiovindavo jaujose, prašant Gabijos, kad ji tų javų nesudegintų (71). Maldavo tik girnomis, nes vėjo malunai atsiranda Lietuvoje tik po XVI amž. Be javų, lietuviai sėjo linus ir jau nuo gilios senovės iš jų audė drobę, kuri būdavo svarbiausia apsivilkimo medžiaga.

Su žemės darbais surištas gyvulių veisimas. Mūsų protėviai turėjo arklių, jaučių, avių, kiaulių. Labiausia buvo branginamas žirgas; su juo lietuvis karan jodavo, juo žemę dirbdavo, tolimas keliones atlikdavo; kumelės pieno duodavo. Arkliai nors mažučiai, bet stiprūs, ištvermingi, linksmi; jų šiandien mažai yra ir vadinasi žemaičių arkliais. Nuo jų būk paeiną vietkos arkliai (73 p.). Naminių gyvulių laikydavo tik tiek, kiek sau reikėdavo. Todel mėšlo žemei mažai turėdavę.

9. Pramonė, Amatai

Lietuviai, užsiimdami karais, žemės darbais, medžiokle, negalėjo apseiti be pirmykštės namų pramonės ir amatų. Patys pasidirbdavo visus įrankius. Iš medžio dirbo arklus, akėčias, indus, bosus, šaukštus, iš smiltainio girnas; iš molio puodus, plytas, iš klinties kalkes; virindavo geležį ir ją vartodavo įvairiems ūkio reikalams. Patys lietuviai verpdavo, ausdavo, siūdavo drabužius, nerdavo tinklus, veldavo kepures ir vailokus, pindavo "žmonėms" karnų vyžas, o turtingiems siūdavo odos batus; varydavo smalą, degutą, virindavo alų. Iš ragų dirbdavo tautes midų ir alų gerti, nes jose gėrimas negalėjo būti užbūrtas. Iš tų pat ragų dirbdavo medžioklei dūdas. Tik iškilmėse dūduota iš ilgų karnų dūdų. Muzikai dirbdavo skudučius ir kankles. Trobas statydavo iš apskritų medžių. Bet pilyse buvo vartojamos ir plytos. Jaroševičius sako, kad lietuviai mokėję stiklą dirbti ir vartodavę koklių pečių; mat senovės kapuose rasdavo stiklines ašarines, o giliose giriose tarp senų ąžuolų stiklo krosnių liekanas, storo stiklo šmotus ir ypatingų koklių (79 p.). Lietuvos namų pramonė neišsivystė taip smarkiai į amatus, kaip vakarų Europoje. Vienok amatninkų buvo. Kad pakelti Lietuvos pramonę ir ūkį, Gediminas rašo 1323 m. į Ganzos miestus — Liubeką, Roštoką, Stralzundą, Greisvaldą, Štetin, Viby, kviesdamas į Lietuvą iš ten pramonininkų ir artojų. Už tai žada atleisti nuo mokesnių ir kitų sunkenybių, užtikrinti pelną ir neiginti laisvai išsinešdinti iš krašto, jeigu čia nepatiktų. Taip pat buvo kviečiami pirkliai ir kariškiai. Nuo to laiko nemažai atsikrausto į Lietuvą vokiečių. Be jų anksčiau ir vėliau atsikrausto žydai ir totoriai. Kaip pirmieji, taip ir antrieji prisidėjo prie palaikymo Lietuvos pramonės ir prekybos, iš jos nebėgo, nes matė, kad ekonominis gyvenimas yra geras.

10. Prekyba Pas Lietuvos Kaimynus

Kiekvienos valstybės prekyba yra surišta su tarptautine prekyba. Ir Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos prekyba priklausė nuo jos kaimynų prekybos. Susipažinkim su ja. Pajūry tarp Elbos ir Ordos, dar nuo X amž. į vakarų slavių miestus susispietė įvairiu tautų pirkliai ten įsikūrė sandėliai, į kuriuos buvo gabenamos prekės iš Vakarų Europos, Skandinavijos, Prūsijos, Rusijos ir Lietuvos (98 p.). XIII am. čia įšykus slaviam, įsigaliuoja vokiečių miestai: Šlezwig, Bremen, Liubek, Hamburg; toliau Gotlande, Vigby, Norvegijoj Bergan, Švedijoj Birke. Del įsigalėjimo, susitvarkymo ir apsisaugojimo tie miestai 1241 m. susibūrė į Ganzos sąjungą. Mūsų giminaičių Prūsų žemėje, kuri tadą buvo žinoma gintariu, taip pat kuriasi vokiečių miestai: Memel (Klaipėda) 1252 m., Karaliaučius 1255 m. Torun, Chelmno, Marienvender. Įkūrę savo miestus, vokiečiai visą Prūsų ūkį ir prekybą paėmę į savo rankas.

Jei apžvelgsime į šiaurę — Kuršą, Livus, Estiją, taip taip pat pastebėsime, kad ir čia įsigalėdanų ir vokiečių prekyba nuo XI amž. Vokiečių įkūrtoji Ryga ir Danų karaliaus Valdemaro II— Talinas (1219 m.), o taipgi Narva ir Dorpatas pasidaro žymiais prekybos miestais (100 p.). Rytuose per Rusų žemę eina kelias iš Normandijos į Konstantinopolį. Tuo keliu važinėja pirkliai — ne tik vokiečiai, bet ir rusai iš Kijevo, Černigovo, Naugardo. Dar nuo X amž. Jie vežioja savo prekes, o ypatingai brangius kailius. Šiuo keliu palaikoma prekybos ryšiai tarp Baltijos jūsų iš vienos pusės, ir Juodosios ir Kaspijos jūrų iš antros pusės. Tada Samarkandas, Balkas Buchara, Kabulas buvo indų, persų, chinų prekių sandėliai (101 p.). Iš čia prekės Amu-Darija ir karavanais buvo gabenami į Kaspiją. Dar vienas Pietų Azijos prekių sandėlis buvo Trapezunde, į kurį prekės patekdavo Pietų Azijos, Persų įlankos ir Armenijos keliu. Šių Trapezundo prekių žymi dalis taip pat patekdavo į rusų pirklių rankas.

Pietinių kaimynų — lenkų prekyba — buvo nežymi. Ši vakarų šiaurės ir rysų kaimynų prekybos dvasia negalėjo neatsiliepti į Lietuvą.

11. Lietuvos Prekyba

Nurodytoji kaimynų prekyba įtraukia į sunkūrį ir Lietuvą. Ji turėjo kaip tokių daiktų, kurie buvo reikalaujami šiaurės ir vakarų Europos prekyvietėje. Tik gaila, kad tie daiktai buvo išimtinai žalioji medžiaga. Štai tų laikų atliekamieji daiktai: sabalų, kiaunių, meškų, vilpišių, vėbrų, vilkų kailiai; žiobrų, elnių, laukinių ožkų ir naminių gyvulių odos; linų ir kanapių pluoštai ir grūdai; toliau javai, medus, vaškas, medžiai, medžio išdirbiniai; pagaliau, džiovintos žuvys ir gintaras (103 p.). Lietuvos Kunigaikštija šių daiktų didelę daugybę galėjo parduoti svetimiems. Už tuos daiktus lietuviai gaudavo druskos, muilo, pipirų, vario, geležies ir cino įrankių, piautuvų, dalgių; ypatingai reikalauta ginklų, šautuvų, nes tie daiktai buvo sunkiai gaunami. Mat krikščionys draudė tuos daiktus pardavinėti lietuviams, kaipo pagonims. Velesniais laikais lietuviai reikalauja ir prabangos dalykų, būtent metalinių ir stiklinių žibučių, žemčiugų (perlų), šilkų, šilkinės medžiagos, kaurų (kilimų), aukso ir sidabro išdirbinių, vyno, cukraus, popierio ir parako.

Pietinė Lietuva gaudavo druską Dniepru iš Krimo, o šiaurinė ligi XIV amž. iš Vokietijos (Luneburgo, Halli, Oldesloke, Goslar), po XIV a. iš Prancūzijos ir Ispanijos. Už žemčiugus, šilkus ir kaurus iš rusų gaunamus (mat ir vardai rusiški), duodavo gintarą, kurio vardą rusai pasisavino. Tas gintaras (jantar) buvo siunčiamas į Naugardą, o iš čia išsiskirstydavo po visą Rusiją, o Dniepriu patekdavo toli į pietus ir rytus (104 p.).

12. Lietuvos Prekybos Istorija

Pirmiausiai rusai užmezga prekybos ryšius su lietuviais. Naudodamiesi lietuvių vaišingumu, jie drąsiai vežioja savo prekes į didesnių Lietuvos miestų mūges, nežiūrint į dideles girias ir kelių trūkumą. Lietuviai taip pat anksti pradeda megzti prekybos ryšius ir su vokiečiais bei kitomis Vakarų Europos tautomis. Tie santykiai tampa žymesni nuo Mindaugo laikų. Kaip tik tada vokiečiai paėmę senovės lietuvių miestą Klaipėdą, jos vietoje 1252 pastatydina Memelį. Tuo būdu užvaldo Nemuno žiotis išnaudoja lietuvius, žemaičius iš dalies ir rusus. Tada Mindaugas užmezga santykius su Ryga, teikdamas jai 1253 m. ypatingų privilegijų. Tai dar delto, kad galima būtų per Rygą, o ne Nemunu per Klaipėdą, vežioti prekes į Vakarų Europą. Vienok plukdymas prekių Nemunu nesustoja, kas matėsi iš to, kad 1295 m. kryžiokai išgrobia aukščiau Prienų plaukiančius į Kauną lietuvių prikrautus prekėmis laivus (105 p.). Mindaugui mirus, Lietuvos Kunigaikštijos prekyba apmiršta; tik beveik po amžiaus, Gedimino laikais, vėl atbunda. Gediminas stengiasi užmegsti prekybos ryšius su tolimiausiais Vakarų Europos kraštais. Šis kunigaikštis 1322 m. duoda privilegiją, užtikrina pilną prekybos laisvę Liubeko, Stralzundo, Greivallo, Stetino ir Gotlandijos pirkliams (106 p.). Lietuviai buvo užmezgę prekybos ryšius ir su Anglija, kurios prekybos laivai šale Hanzos pradeda plaukioti Baltijos jūroje pradžioje XIV amž. Kad su jais sueita į betarpius santykius, rodo traktatas, kurį padarė Keistutis su anglais 1342 m. (106 p.).

(Daugiau bus)

GAILIUNŲ SODŽIUS

Nežiūrint sunkių aplinkybių sodžiaus lietuviai gyventojai su begėjo šiemet išlaikyti savo mokyklą. Greta jos čia veikusi ir lenkų mokykla. Šios mokyklos vedėjo padėjėjas ypač įžymus apylinkėj savo gražiais "darbeliais". Taip prieš Sekmines jis drauge su kaimynės Petrikų lenkų mokyklos mokytoju prievarta negražiai pasielgė su Gaigalių sodžiaus ūkininko dukterimi. Mokyklų inspektorius juodu abu iš šios apylinkės prašalino.

Įvairūs Straipsniai

Kaip Anglų Laikraščiai Lietuvą Traukia Prie Rusijos

(Žemiau einantis straipsnelis tilpo New Yorko įtakingame dienrašty "The World" Liepos 5 d., rašytas jo korespondentės Clare Sheridan ir užvardyto: "Clare Sheridan in Lithuania". Antgalvy padėta šitoki sutrauka: "Rusija yra pavojus lenkams, bet yra viltis Lietuvai". Skaitytojas pastebės, jogei korespondentė yra šventai atsidavusi Rusijai, ir jau praveda rusų propogandą tarpe Amerikos žmonių, būk Lietuva laukia nesulaukia dienos susidėjimo su Rusija! Perspausdiname tą straipsnelį, kaipo pavyzdį tokios naujos propagandos, ir vėl delto, kad yra netikėtų pranašavimų apie galintį kilti naują karą ant Lietuvos sienų. — Red.)

Karaliaučius, Birželio 15. — Yra mažiukas miestelis vadinamas Vištytis, palei Vištyčio ežerą, kuris pirm karo buvo Rusijos. Jis stovi ant Prūsų sienos ir šiandien vadinasi Lietuvos. Ant sienos tebestovi geležinis stulpas, rainuotai maliavotas, ir tebeturi dvigalvį Rusijos carų arelį.

Įdomu, kaip stiprią asmenybę (individualumą) rubežiai turi. Už medinio brankto, stovinčio ant sienos kelio, matosi labai aiški Prūsų atmosfera, gaunasi jausmo stiprios prūsiškos jėgos. Gi šitoj pusėj negali numanyti, ar čia galutina Lenkija, ar čia galutina Lietuva, ar kas nors ypatingai skiriantis šitas dvi. Jaučiasi, kad čia buvo Rusija ir kad čia turės būti ir privalo būti Rusija vėl, nes atrodo, kad čia yra prigimta taip būti. Jokis kitokis šio krašto pavadinimas būtų kliedėjimas.

Vištyty pakelėje stovėjo maža, apgriuvusi Rusijos cerkvė, jos bonės viršunėje iškeltas pravoslavų kryžius. (Tai stiprus argumentas korespondentei, kad čia yra Rusija! — "V." Red.). Ji buvo pastatyta caro kareiviams, kurie sergėdavo Prūsijos sieną. Bet Lietuva yra romos-katalikų, ne pravoslavų, del to cerkvelė sugriuvo, ir aš netoli pievoje atradau žemėse įsibedusį nuo altoriaus kryžių. (Turbūt tą suvenirą korespondentė atgabens Amerikon, prirodymui laikraščiui "The World", kad jisai Vištyty atidengė Rusiją! — "V." Red.)

— — —

Karcivis gana mieguistas paklaustas, atsiliepė, bet jis nė žodžio nesuprato vokiškai. Jisai pašaukė savo oficierą. Abudu turi grynai rusiškus veidus (?!). Mes atsisėdom ant trepų apgriuvusios cerkvelės ir šnekučiavome apie padėtį. Jisai nemėgsta Prūsijos ir labai nekenčia Lenkijos, kuri panaudoja visas savo pastangas atkirsti Lietuvą nuo Rusijos tuo Lenkų koridorium, kaip buvo atkirsta Prūsija iš kitos pusės.

Lenkų imperializmas, remiamas Francijos, siekia iš visur atkirsti Prūsiją. Lietuva yra tiltas, kuris sujungia Prūsiją su Rusija. Francija aikvoja pinigus desperatiškai Lietuvoj, kad šitą tiltą pagriovus. Jeigu kuomet nors ateis laukiamoji kova, tai Lietuvos draugingumas absoliučiai reikalingas Rytų Prūsijai. Be šito draugingumo Prūsijos atkirtimas bus pilnai įvykęs, ir tuomet niekas netramdys Lenkijos svajonių šį kraštą prisijungti. Tuomet Prūsijai nebus vilties, kad kas pagelbėtų.

Lietuva gali būt yra raktas rytų kraštų padėties, ir delto iš visų pusių prie jos meilinamasi. Jos širdis yra ištikima savo motinybei (tai yra Rusijai! — "V." Red.). Apačioje jaučiasi tikrumas, kad Rusija vėl išsivolios didybėn iš savo šešėlių. Todel Rusija, kuri yra pavojus lenkams, yra viltis lietuviams.

Viskas kas Lietuvoje slogino ir buvo neapkenčiamas pirm karo, tai buvo didieji dvarponiai, ir šitie buvo ne rusai, bet lenkai, kurie dabar jau likosi išvaikyti. Lietuva ir Lenkija, abidvi dabar stovi priešais viena kitą, tikėdamos, kad "kasnors" turės atsitikti. Lietuva labai įdomiai dairosi linkui Rusijos. Lenkija su pavydu ir piktumu dairosi nuo Rusijos į Prūsiją ir vėl atgal.

Sugrįžtant man į Karaliaučių ant Lietuvos-Berlino ekspreso, mano sąkeleiviu pasitaikė švedas. Jisai man papasakojo, kad Lietuvoje yra mobilizuojama kariuomenė, ir kad visi tiltai yra apsaugomi nuo lenkų puolimo.

— — —

Kelionė epr šitą rubežių man daugiau, negu kuomet nors apsukė galvą. Galvoje sukėsi mintis: ar bus čia, ar nebus čia karo?

Aš esu įsitikinus, kad karas bus; bet kada? Padėtis yra taip įtempta, kad kaip kas galėtų pasakyti: "Kitą savaitę karas tikrai bus". Bet iš kitos pusės jisai galėtų nebūti bent iki bus javai nuo laukų suimti. O gali dar net kokius metus prasitęsti. Kas šitą gali pasakyti, išskyrus tuos, kurie gali permatyti smegenis užsienių reikalų vadų ir Karo Departamento galvas

Tenai kur susiduria trys rubežiai rytmety lakštingalė čiulbėjo. Bet tą patį vakarą Karaliaučiuje pukas kariuomenės išlipo iš traukinio ir numaršavo į stovyklą per būriais prisikimšusias gatves. su muzika iš priekio ir su artilerija iš užpakario. Paskui traukinį atvyko apsklaistyti vagonai su karo reikmenimis.

Tėvynės liga nesirgk,
Laivakortę išsipirk, —
Čia "Vienybė" jums padės
Ir maloniai palydės.

—— DOVANOS! ——

Pradedant su birželio 21 d. iki rugpjūčio 30 d. Sandara duos savo metiniams skaitytojams arba naujiems nariams sekančias dovanas:

1. Svetimoj Padangėj Pasaulio Verpetuose. Didelė eilių knyga, kurioję telpa 200 įvairių eilių. Knyga pagražinta su visokiais dailės piešiniais, kaina $2.00. (Kiekvienas, kuris užsiprenumeruos "Sandarą" ant metų laiko užsimokėdamas $2.50, arba kuris prisirašys prie Sandaros užsimokėdamas už visus metus $3.00, gaus šią knygą DYKAI.

2) Žmogaus Pareigos. Taipgi didelė knyga, 244 pusl., kuri yra naudinga kiekvienam žmogui, kaina $1.00. (Kiekvienas metinis skaitytojas arba narys gaus šią knygą DOVANAI.

Tad kiekvienas pasinaudokite šia puikia proga, įsigydami vieną iš šių dviejų dovanų. Taipgi suteiksime dovaną ir tiems, kurie užrašys "Sandarą" savo giminėms Lietuvoje užmokėdami $3.00 už visus metus. Vieną minėtų knygų pasiųsime prenumeratoriui arba sykiu su laikraščiu pasiųsime jo giminei Lietuvon.

SANDAROS ADMIN.
327 E Str., Boston 27, Mass.

Himansinnikai Lietuvos Viršunėse

Rašo Čim-Čymas

(Mes nesame apie Lietuvos padėtį tokie pesimistai, kaip gerb. autorius. Tačiaus mes manome, kad jojo pranešimuose yra daug ir teisybės, delto dedame šį straipsnelį palikdami autoriui atsakomybę už jo privedamus faktus. — Red.)

Nėra pragaištingesnio tautoje apsireiškimo, kaip tas, kuomet tautoje atsiranda slaptų jos priešų ir Judų; kuomet vienas yra šnekama ir rašoma, o kitas doramo tautos akių apdūmimui. Lietuva himansininkų rankose; Lietuvą valdo himansininkai, kurie yra pasirįžę Lietuvą atiduoti Lenkijai, ir be Lenkijos jie nerimsta. Pragaištinga yra kr. demokratų politika, bet dar pragaištigesnė politika himansininkų, kurie, išsiskirstę, dirba įvairiose partijose ir sėdėdami valdžioje varo savo pragaištingą migdymo darbą, bei įstaigų lenkinimą; podraug daromi yra įvairūs susirinkimai, kurie prie buteliuko pasidalinama mintimis ir nusistatoma krypsnis savo veikimui.

Himansininkų pirmsėdžiu ir didžiausiu įkvėpėju yra ne Galvanauskas, kuris nesenai Lietuvą pažino, bet lenkas — dvarponis, pan Tamaszewski, Susisiekimo ministeris. Aš turiu tikrų žinių apie šio žmogaus darbuotę, jo lietuvių tramdymą, niekinimą, patriotinių žmonių jausmų neigimą ir visų įžymiausių vietų šioje ministerijoje pavedimą savo draugams, lenkam-peoviakam. Susisiekimo ministerijoj lietuviams patriotams, kurie lenkams nepataikauja, sunku begyventi; pavedamas pono Tamaszewskio draugams ir broliams.

Vienas mano draugas, negalėdamas tą visą iškęsti, pradėjo prieš lenkus Telefonų Stoty karą ir bylą, kuri galiaus atsidūrusi pas valstybės gynėją, tapo nuslopinta paliepimu "iš viršaus", ir valstybės gynėjas bei prokuroras tik galvas linguoja ir sako: "su himansininkais sunki kova, kada visas viršus jų apsėstas su prezidentu, premieru ir eile ministerių".

Lenkų "ponai", gavę šiltas vietas džiaugiasi, nieko nenori dirbti, veda dirbtinę suirutę, veikia nuslopinimui tautinio ūpo pakilimo, tyčia įveda didžiausį biūrokratizmą, kad dirbtinai liaudį sukiršinus prieš valdžią ir paveikti ant jos jausmų.

Direktyvas, ši himansininkų klika, gauna iš kitur — Varšaros ar Paryžius, ir matomai yra drūčiai susicementavusi. Juk Lietuvos teritorija be mūšio kasdien po keliš kilometrus yra užleidžiama lenkams; ir jūs manote, kad tai daroma nesusitarus ir be žinios mūsų himansininkų? Nieko panašaus! Tai yra daroma išanksto išdirbtu planu. Lenkai užima Lietuvos teritoriją, o valdžia daro kariuomenės demobilizaciją, šalina nuo fronto šaulius ir vis grąsina Šaulių Sąjungą nuginklavimu. Kokiais tikslais yra užkviestas Lietuvon francų generolas Fochas ant 15 birželio, Gal manote tai darosi netyčia, be susitarimo, ir Fochas yra kviečiamas tik pasižiūrėti mūsų kariuomenės parodų arba manevrų? Vis tai yra akių dūmimas, čia yra ėjimas į Varšavą ir pasidavimas lenkams, nes to nori šiandieninė Lietuvos valdžia, netekę dvarų dvarponiai-lenkai ir įvairūs samdyti elementai..

Himansininkų esama pas visas partijas, ypač jais atsižymi Krikščionys-Demokratai, Santara ir socialdemokratai, nekalbant jau apie įvairius "polskie komitety" ir "zwięzki".

(Užbaiga seka)

SVARBUS PASIRINKIMAS

(Iš žurnalo "Freeman")

Tarp Rusijos ir Reino, vot dabar, Centralinėje Europoje, eina beveik nepastebėtas ekonominis persitaisymas didžiausios svarbos ir ženklumo. Pirm karo didžiuma dirbamos žemės buvo laikoma dideliais dvarais, ir daugelis šitų dvarų nebuvo išnomuojami mulkiems žemdirbiams, bet buvo apdirbami su pagelba samdomų darbininkų, panašiai kaip kad varomi dideli fabrikai. Suprantama, kad ūkininkai negalėjo pilnai remti tokios valdymo bei operavimo sistemos, kuri geriausiu atvėju su sprausdavo ūkininkų žemę į ankštus plotus, o blogiausiame paversdavo juos nuomininkais arba samdomais darbininkais. Buvo galima laukti, kad didelė kaimiečių didžiuma pareikalaus kada nors pertaisymo, jei tik pasitaikys proga; ir dabar, kada karas pusiau sunaikino ir sudrebino visuomenės surėdymą Centralėje Europoje, proga panosėje, ir žemės dirbimo sistemos pertaisymas eina pirmyn. Tat pritinka pasiteirauti apie to pertaisymo pobūdį; ypatingai pasiklausiant, ar Centralė Europa važiuoja prie smulkių ūkių ir mažos skalės žemės dirbimo, ar prie sistemos bendros nuosavybės ir kooperatyviško žemės išnaudojimo.

Žemdirbystėje ekonomiška nauda iš darymo didžios skalės operacijų palyginamai menka; tat ūkininkai gali laisvai pasirinkti individualistinį ar kooperatyvį būdą žemei dirbti. Pramonėje gi mašininių procesų ištobulinimas verčia prie koncentracijos ir šiokios ar tokios kooperavimo sistemos toje gamybos sistemoje, kuri panėši į senus dvarus, valdomus ir apdirbamus su samdiniais po valdžia vieno pono. Taigi ant ūkininkų pasirinkimo priklausys visa linkmė būsiančios visuomenės išsivystymo. Ar paims jie individualistinę sistemą, kuri tegalima pritaikinti tik prie žemės dirbimo, ar paims kooperatyvę metodę, kurią galima pritaikinti ir pramonėje. Jei ūkininkas griebsis kooperacijos, tai jis turės pajausti nors šiek tiek simpatijos pramoniniam darbininkui, kurie bando ištobulinti savo dirvose kooperatyvę sistemą. Jei ūkininkas griebsis prie šingo kelio ir taps "nepriklausomu žemdirbiu", tai galima laukti, kad jis iki paskutinio gins dvarponiavimo sistemą fabrikuose.

Iš raporto, kurį pagamino Tarptautinis Darbo Ofisas ir atspausdino "International Labor Review" žurnale, taipgi iš kitų žurnalų, galima susigraibyti šiokią tokią idėją apie pobudį bei plotą to agrikulturinio persitaisymo, kuris eina Centralėje Europoje. Pirmuoju klausimu yra: iš kur galima imti užtektinai žemės padalinimui? Vokietijoje, Austrijoje ir Vengrijoje pirmiausia suvartojamos valstybės žemės, o atėmimas didžiųjų dvarų paliekama paskutine priemone, apdėta žiauriausiais aprubežiavimais, savininkams pilnai atlyginant. Suomijoje, Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Lenkijoje, Čeko-slovakijoje ir Rumunijoje tapo pastatyta ūkiams rubežius, pradedant Rumunijos 1250 akru baigiant Lietuvos 200 akru. (Taigi Lietuvos turės būti mažiausi ūkiai. — Vertėjas.) Turintieji daugiau to yra verčiami arba privatiškai parduoti perviršį arba perleisti ji valstybei. Jei perleidžiama valstybei tai beveik visur suteikiama dalinis atlygi-

(Žiūr. ant 6 pusl.)

Jaunystės Sapnai

Rašo Pr. Jonaitis.

(Užbaiga

V.

Onytė kas kartą pradėjo prie Stasio atsinešti vis šalčiau ir šalčiau. Jos linksmumas ir grakštumas dingo, jos skaistus veidas pradėjo niauktis ir reikšti begalinį ilgėsį ir liūdėsį. Susipažino ji su daugeliu karininkų. Linksmos karininkų draugystės, vakarėliai, koncertai, šokiai visiškai nukreipė jos domėsį nuo Stasio. Nenorėdavo jo sutikti, o sutikus visuomet šaltai ir be jausmo kalbėjosi stengdamasi kuogreičiausia skritis. Stasys tą visą jautė, bet pats savimi nenorėjo tikėti, manydamas, kad tas viskas yra tik kliedėjimas, kuris turi greitai dingti, kol galų gale tikrai įsitikino, kad Onytė jo neapkenčia.

— Tau linksmos karininkų draugystės, sau malonios jų pilnos gašlumo akys, tau nebrangi šventa ideališka meilė, tai skrisk, paukšteli, tenai, į tą laimės ir džiaugsmo šalį, gal rasi ten sau meilią ir prielankią širdį, kurios čia matyti nenorėjai... Sudiev!... — tai buvo Stasio paskutiniai žodžiai ištarti į Onytę.

Nors Onytei tie žodžiai apkartino sielą, bet ji jautės dabar visiškai laisva esanti.

Daug laiko Stasys visiškai buvo užsidaręs savyje ir tik retkarčiais prisiminDavo pirmosios meilės lelijų žiedus, bet jie jau senai nuvyto, jau senai juos šiaurys išnešiojo po plikus laukus. Gaila jam jų, gaila tų brangių žiedelių, bet čia jis nekaltas: jis juos stengėsi dar labiau išpuošti, kad jie klestėtų dar gražiau ir džiugintų visus, bet... jie nuvyto netekę saulės spindulių, netekę visa gaivinančios rasos.

Pamylėjo Stasys kitą. Nors jo dabartinė meilė buvo daug silpnesnė už pirmąją, bet jos jaunutėje dvasioje buvo tiek jėgų, tiek tikros, švento ir reališkos meilės, kad Stasys visiškai pirmus gyvenimo nuotikius pamiršo, visa dingo praeities jūros bedugnėje ir jis visa širdžia pamylėjo savo jaunutę draugę. Vėl gyvenimas buvo linksmas, malonus ir jaukus: puikiau švietė skaisčioji saulelė, garsiau ir meiliau čiulbėjo paukšteliai, o senieji miško ąžuolai vėl linksmai šlamėjo amžinąją pasaką.

Daug kas Onytę pamylo, bet visų ranką ji nuo savęs stūmė, vildamosi garsaus, visų gerbiamo, turtingo vyro širdį sužavėti, kad visą amžį galėtų gyventi linksmybėje: koncertuose, baliuose, teatruose... Bet laimė nelėmė. Dabar Onytė myli visus, visi jai gražūs ir malonūs, bet į ją niekas nekreipia domės: jos veidas raukšlėtas ir visuomet jį apdengęs keršto ir pavydo debesys, akys įdubusios ir tokios šaltos ir baisios, kad jos žvilgsnių geriausias drąsuolis išsigąstų, plaukai suvelti į raganišką kuodą... Vaikščioja ji kaip mirties šešėlis, baugina praeivį savo baisiu žvilgsniu... Prisimena jai Stasys. Jis toks malonus, toks švelnus, tokios jo ideališkos ir šventos mintys, tikrai, manydavo ji, gal jis mane vėl pamylėtų?... Bet... aš jo mylėti negalėčiau, nes mano meilė nudėvėta, apdrabstyta gyvenimo purvais... Daug mylėjau... Visus mylėjau...

PRIGIMTOS SAKMĖS

Rašo J. J. N.

Lietuvių tautoje yra labai įdomių ir keistų sakmių ir patarlių; kadangi joms ir spaudoje priklauso nepaskučioji vieta, tai čia pabersiu keletą jų.

Aš pats kalbėjau nuo mažystės iki kokių 10 metų senumo šia kūdikių kalba:

Kūdikių kalba:	**Suaugusių kalba:**
Niūnė — niūnės,	Duona — duonos;
Babas — babo,	Piragas Pirago;
Putė — pučiutė,	Višta — viščiutė;
Kožis — kožiukas,	Arklys — arkliukas;
Čiučis — čiučiukas,	Šuo — suniukas;
Pepė — pepės,	Mėsa — mėsos;
Žižis,	Karštis;
Popa — popos,	skaudėjimas — skaudulio;
Buriutė,	Avis
Tprukutė,	Teličiukė;
Pum!	Muša (mažas vaikas);
Atata!	džiaugiasi, jog jo norai išsipildo.

Čiučia-liulia mažiukas,
Gidu-gidu katukas,
Mama kepė bandytes.

Migdo vaiką motina ir dainuoja tuos žodžius. Ploja delnais ir mokina mažą ploti ir dainuoti.

Toliaus dar yra sekančių posakių:

"Viru-viru košę, vyrai atsilošę; tam dalinu. šiam dalinu, o tam mažiukui neteko. Bėgk, peliuke į šulnelį, parnešk vandenėlio". Tą kalbant. paima vaikui delną ir su pirštu suka po delną. potam visus pirštus apdalina, ir kuomet prieina prie mažiuko, jau netenka vandenėlio; tuomet pirštu kutenant nuveda iki pažasties. Prie to kūdikis visados susijuokia.

Galėčia tokių trumpų pasakaičių daug prirašyt. bet bus gana opros čia.

Vardų iškraipymas taipgi įdomus:

Jonas — Jonukas — Janka,
Kazy — Kaziukas — Kazeika,
Martynas — Marčiukas — Marčinka,
Stasius — Stasiukas — Staskė,
Ona — Onutė — Onytė,
Katrė — Katriutė — Katrytė,
Elžbieta — Elzė — Elzytė,
Marė — Mariutė — Marytė,
Rožė — Rožiukė — Rožytė,
Magdė — Magdutė — Magdžiuka,
Barbora — Barbutė — Barbytė.

Tokie vardų iškraipymai vartojama Lietuvoje ir po šiai dienai.

o——o——o

E, KAS BUS, KAS NEBUS

E, kas bus, kas nebus —
Už tiesą kovosiu,
Laikys, truks ar pražus —
Nei kiek nebijosiu.
Jeigu vargo našta
Mane prislogintų,
Paliks siela tvirta
Ir nenuraminta.
Aš kovosiu vistiek,
Spėkų kol turėsiu,
Joks pavojus perniek,
Kai drąsiai stovėsiu.
Jeigu džiaugsmas prašvis,
Kaip skaisti saulelė,
Atsigavus širdis
Linksmai rtauks dainelę.
Jei neturtas rūstus
Norės atlankyti —
Jam atversiu vartus, —
Nebijau, brolyti!
E, kas bus, kas nebus —
Už tiesą kovosiu,
Laikys, truks ar pražus —
Nei kiek nebijosiu.

— J. Naruševičius.

o——o——o

RAMIGALA *)

(Padavimai)

Tarp žaliuojančių eglynų
Ir puikiųjų beržynų,
Tarpe balų kodidžiausių
Ir tarp lygumų plačiausių
Yr' Ramygalos miestelis,
Ramus, gražus tais kampelis.
Gal neveltui jį praminta,
'Ramiu galu" pavadinta;
Stovi lyg pilis sunkiai prieinama,
Puikiausiu atminimu puošiama.
Nevien kaipo balų vieta įžymi,
Ten visokių iškasenų rast gali.
Žmonės gristas gatves pastebi dažnai,
Kada pasitaiko didi klampynai.
Miestas buvęs daug didesnis,
Papuoštas ir garsingesnis;
Viduj gi buvusi pilis,
Iš kurios žemėmis išeitis
Vedė į mišką už miesto.
Taip Ramygala gyveno
Prabočių dainas dainavo,
Kol vokiečiai sugadinę jąj,
Palikę tik dygumą plačiąją,
Apsuptą peklėms ir miškais.

— A. Činikas.

* Lietuvoj, netoli Panevėžio nedidelis miestelis.

o——o——o

MARŠ FUNABRE

Tylūs, graudūs tonai slenka,
Skamba, ūžia, gailiai verkia...
Minių minios kapan renkas...
Ašarėlės žemę merkia...

—o—

Žydi rožės, bijūnėliai,
Šaunūs medžiai šypsos meiliai...
Švelnūs vėjai bastūnėliai
Glamonėja juosius dailiai.

Akys žydrios, susidūrę
Amžių amžiams laimę pina;
Jaunos sielos, susibūrę
Rausvas rožes saujoms skina.

Bet netrukus liūdnai šlama...
Mirtis dalgę smarkiau plaka...
Vėjai ūžia skaudžią gamą,
Verčia gėles štai nuo tako...

Ir vėl graudūs tonai slenka,
Skamba, ūžia, gailiai verkia...
Vėl jau minios kapan renkas,
Ašarėlės žemę merkia...

— A. Češkus.

o——o——o

¶ Kiek daug yra žmonių, tinkančių būti tik kalėjimų sargais!

— Vargo Poeta.

TARKA

MAINOSI ŠVIETO MARNASTYS

(Kaip žuvo vienas didvyris)

Mes Uterburio davatkėlės, pra šome nužemintai "Tarkos" tėvo, kad šią griaudingą virvegramą patalpintumėte garbingos "Tarkos" vidury.

Pranešu visiems šventakupriams, kurie yra labai artimi mūsų stonui, kad jau sugrįžo mūsų augštos atminties ir savo laiku garsus krikščionių demokratų kalbėtojas ir 7-tos kuopos vyčių generolas, tai yra ponutėlis Seliūnas. Jau dabar jis nebekalbėtojas, bet paprastas biznieris. Kad jūs žinotumėte, nugi atidarė šaltakošės krautuvę ant bankos stryto, kur pardavinėja aršinais košę. Kas norėtų kiek aršinų šaltos košės, tegul kreipiasi pas mūsų numylėtą kalbėtoją! Mes davatkėlės turime žiūrėti, kad iš šalies nebūtų jokios papiktinimo, nes mūsų augštos atminties garsus kalbėtojas apkeliavo visas davatkų avinyčias, ir taip smarkiai droždavo prakalbas, kad net bedievių kinkos drebėdavo iš baimės. Tai gi, tas mūsų didvyris tiek yra tiek gero padaręs del mūsų davatkiško stono ir Romuvos "baž nyčios", kad viską gerai įvertinus, tai nei tėvas Kazimieras tiek neįstengė padaryti. Argi kas galėtų susilyginti su juomi? Reikia pasakyti, kad niekas negali būt lygus.

Aną dieną man beeinant gatve, nugi žiūriu mūsų gerbiamas kalbėtojas eina gatve taip lėtas, vienplaukis, be kepurės, atrodo sunykęs, sukrypęs, kad jūs žinotumėt, net man iš pagailos širdis superšėjo. Pamąsčiau, pamąsčiau ir mislinu sau: palauk, nabagėli, tokį nelemtą reginį pagarsinsiu į gerbiamą "Tarką" ir pranešiu savo sesutėms (davatkėlėms), kad mes gerbiamą kalbėtoją turime remti iš visų šonų. Tik jūs pamąstykite, — ateis šalčiai, kalbėtojas be kepurės negali būti, gal ausis nušalti. Taigi, dar sykį raginu sesutes, kad griebtųsi remti šį mūsų garbingą kalbėto ją iš visų galų ir šonų, nes jis yra to užsitarnavęs nuo mūsų

Davatkėlė.

DOVIDAIČIO KARVĖS KLAUSIMAS LIKVIDUOTAS

Kauno "Lietuva" nr. 141 šitaip rašo:

Per ištisus metus neišgavęs priklausančio jam, bet kitų užimto, direktoriaus būto šeimynai apgyvendinti ir negalėdamas suteikti mokslo jį priverstems pertraukti, sodžiuje, paliktoms dukterims-gimnazistėms, Kauno Valstybinės "Aušros" Gimnazijos direktorius, Lietuvos Universiteto profesorius ir Humanitarinių mokslų Fakulteto dekanas Mykolas Biržiška, kiek teko patirti, nuo liepos 1 d. apleisiąs savo užimamas vietas ir persikelsiąs provincijon kurnors tarnautų".

Šiuomi tampa likviduotas svarbus klausimas, kuris judino netik Kauną, bet ir visą Lietuvą pereitąjį pusmetį: kas daryti su prof. Biržiškos namais — ar iš jų iškelti klerikalo Dovidaičio karvę ir namus atiduoti savininkui, universitete profesoriui, ar ši svarbi karvė palikti, o profesorių patį išvaryti į kaimus prie kitų karvių? Pergalė, kaip matome, likosi Dovidaičio karvės pusėje.

Deo gratias!

Bedievis.

IR LIETUVOJ PRADEDA JUOKTIS

Lietuvoje žmonelės nelabai pripratę krėsti juckelius iš savo gyvenimo prastųjų pusių, nes viena, kad jie bijosi cenzūros, antro — delto, kad jie vėl gi bijosi pačios cenzūros. Todel visa eilė šyptelėjimų apsireiškusių "Raseinių Magdėj", "Šaipoke", "Ragutyj" ir "Kultuvėj", greitai vėl siusčiaukdavo.

Nesant galimybės juokų ir sa tyros laikraštėlius spausdinti, nors rankos raštu kiti bando. Taip, gana gražus skyriukas eidavo prie hektografuoto "Tėvynės Gynėjo", o dabar skaitome "L. Ž." išėjus rašytą "Ač-Yč-Eč". Rašo apie tai sekančiai:

"Tokiu vardu "Aušros" gimnazijos mokiniai paleido savo rašytą kariktūrų laikraštį. Į mūsų rankas pakliuvo to laikraščio Nr. 2. Reik pripažinti kai kurias karikatūras pavykusiomis. Štai pedagogas klausia mokinio: "Ar išmokai apie "Aušrą"? Mokinys turėdamas ištuštintą kišeniuje "Aušrelę" pilstyvuvės (tokiu vardu yra bravoras) drąsiai atsako: "O! net gerai išstudijavau!" Taip pat nebloga yra "administratyvė lygsvara',' kur perkartos per "Aušros" gimnaziją karties vienam gale sėdi apžargom "Tevkonas" (Tėvų Komitetas), kitam gi — kunigas, o ties viduriu ant vienos kojos stovi turbūt gimnazijos direktorius".

"Tarkos" klebonija begalo atsimelstų už tą prietelį Kaune, kuris šitą įdomų rank-raščio laikraštį prisiųstų nors relikvijoms!

Mūsų Centras.

RUSIJA NELIKS UŽPAKALY

Amerikos socialistų partija gavo telegramą, kuriaja teikėsi pasidalinti ir su "Tarkos" virvergramų agentūra. Pasirodo, kad Europos socialistai ateinantį rudenį ketina padaryti va jų apšvietimui Amerikos darbininkų, kurie dabar dar labai tamsūs. Mat čionai darbininkai važinėja automobiliuose, o Europoje **vaikščioja su plačiai** šypsančiomis užpakalinėmis geografijomis, per kurias apšvietos spinduliai liejasi.

Taigi visos šalys savo socialistų vadus atsiunčia iškelti Amerikos darbininkus iš automobilių, būtent:

Anglija atsiuntė du anglu: Arthur Henderson ir Philip Snowden;

Anglija atsiunčia austrą — Otto Bauerį;

Rusija atsiunčia rusą — A. Abromovič (jis yra tikras rusas su raide 'h").

Marksas II.

VEISLINGA MOTINA

Kokis tai "Keleivio" gilių dalykų tyrinėtojas, susekė sekantį svarbų faktą ir sekančiai paskelbė visuomenei:

"Mahanoyaus "Saulė" rašo, kad Ashlando ligoninėj mirė Jonas Andrejauskas, o jo žmona tuom tarpu namie "pagimdė" kūdikį, du sūnu ir tris dukteris, iš kurių vyriausis turi 14 metų".

"Taigi pasirodo, kad "Saulės" apylinkėj esama nemaža stebūklų — penki ar šeši vaikai, ir prie to dar ant syk po 14 metų! Tai geriau da negu Biblijoj, kur Jokūbas gimdo Izaoką".

Kas tas stebuklinga, tai nėra ko nei ginčyti. Bet reikia pastebėti du faktu "Keleivio" tyrinėtojui. Pirmiausia Biblijoj Izaokas gimdė Jokūbą, o ne Jokūbas Izaoką. Chiba dabar būtų Jokūbas atkeršijęs Izaokui, ir už jo pagimydmą būtų jį patį vėl pagimdęs. Tai viena. O antra — vyrų gimdymai tarp Amerikos lietuvių nenaujiena. Taip ve — Mockaitis pagimdė Bekampį, Vabalas pagimdė Pruseiką, Pruseika pagimdė Dėdelę ir daugybę kitų, ir tt.

Todel nereikia stebėtis iš "Saulės" apylinkės, kurioje atsirado taip veislinga motina, kad pagimdė sūnų net keturiolikos metų. Juk Mockaitis turėdamas 35 metus, pagimdė Bekampį kaip tik 35 metų amžiaus!

Bevaikis.

ISTORIJA APIE KRISTUPĄ KOLUMBĄ

(Iš studento poperių mokykloj)

...Krištupas Kolumbas buvo Romos didvyris. Turėdamas jau aštuonis metus amžiaus mokėjo graijiti ant lyros ir paskui padegė Romos miestą. Jisai niekuomet nemelavo ir nukirto savo tėvo kalėdų eglaitę. Jisai vieną sykį buvo atradęs Ameriką.

TIK PROTEKCIJA —

Sako žmones, kad gabumas
Duoda laimę ir turtus,
Ne — visokis tau gerumas,
Jei protekcija tik bus!—

Įsigyk autoritetą,
Pirmą pradžią paplūšėk —
O paskui atplauks moneta,
Nors ramiai tu sau sėdėk.

Jeigu tiesa tai nebūtų
Mūsų amžiuje svarbiam,
Tai Čarl-Čaplin'ai pražūtų,
Reikt' badauti ir gabiam.

Eilę juoko iškabinęs,
Turguj pardavė gerai
Čarlis Čaplinas ir minias
Jau ne kits tur', kai jisai;

Apiūšėjo kiek Budvytis
Su ilgom, skambiom eilėm,
Kol patraukė jautrias lytis,
O toliau — viskas perdėm.,.

Taip ir varosi pasaulis
Su protekcijų jėga,
Su iškėlimu makaulės,
O toliau viskas lengva. —

Įsigyk autoritetą —
Genijalis tu žmogus,
O be jo, nors baig "varsitetą"—
Iš tavęs vis burblis bus!...

— Leonas Rakštis.

Kaunas.

UŽDAVINYS NO. 16.

Nesenai Kalifornijoje pasimirė visai niekam nežinomas lietuvis, Baltrus Sabanoras, kuris buvo nevedęs ir turėjo gero turto. Tarpe ko kito liko jo $7000 pinigais. Savo testamente, Sabanoras tuos $7000 išskirstė savo trims tarnams sekančiai: kiekvienas gauna lygią dalį sulyg ilgumo laiko kiek kuris pas jį tarnavo. O jie tarnavo sekančiai: liokajus tarnavo pas Sabanorą tris sykius tiek, kiek virėja, o šoferis du syk tiek kiek liokajus.

Dabar reikia išskaitliuoti kiek laiko kuris tarnas tarnavo ir kiek sulyg testamento gavo sau pinigų iš tų paliktų $7000?

Išrišimas uždavinio No. 12

(Žr. "Vienybės" nr. 53). Išrišus paslėptus tuos šešis žodžius, pasidaro sekanti lietuvių patarlė: **"Pakol saulė užtekės, rasa akis išės".**

Teisingus atsakymus prisiuntė: J. Būbelis iš Brooklyn, N. Y.; S. Kreivenis iš Boston, Mass.; B. Vosylius iš Edwardsville, Pa.

NERAMIOSIOS LYTIES SKYRIUS

Rašo Skabadinė

Salota a la Bolševiki. — Pomados, kaipo buržuazinis ir dar bininkų luomą įžeidžiantis valgis. Kas tai matė dabar valgyti Amerikoje bulves, kuomet Rusijoje mūsų broliai valgo mėnulį (sapnyje)!

Labai geras valgis yra **salatai a la Bolševiki,** kuris yra sutaisomas sekančiai:

2 svarai juodojo parako;
1 žiupsnis dinamito TNT;
1 kuškelis vatos.

Sumaišyk paraką su trupučiu dinamito, pabarstyk ant jo TNT ir uždėk ant kuškelio vatos. Gali pagražinti iš viršaus apibarščius su kokia sauja Jukelio ir Bimbos prakalbų.

Šitie salatai labai patraukia akį ir padaro didelį įvairumą pilvui, pripratusiam prie burzuazinių valgių (tegul jie prasmeng!).

Blynai ala Trocki. — Ar jūs kada bandėt blynus a la Trocki? Ne? Na, tai pabandykite vietoje visai nemaistingų pajų ir kėksų. Štai kaip juos kepama:

1 gorčius "Laisvės" editorialų;
1 sauja vinių;
pusė surūdijusių materkų.

Tą medžiagą maišyt nereikia, nes ji ir taip visa vienoda. Tik smarkiai suplok į blyną, įkišk į komunistų "Švietimo Lygą" ir palaikyk keletą minutų.

Valgyk pakol karštas.

Kaip sulaikyti pienas, kad nesuruktų? Atiduok jį išlakti katei.

"TARKOS" SPAVIEDNYČIA

Jurgiui S....iui: — Sveikas mums rašote: "Aš neturiu nieko daugiau, kaip tik pagyrimą "Tarkai", kurios laukiu išsižiojęs".

Mes tą labai patėmijom, nes neparašėt, nors galit parašyt, pasirodo, kad nieko "Tarkon" neigi esate užsimokėję šventakuprių duokles į partiją, — kad tave katinas įspirtų! Teisybė, kad nieko daugiau neturit.

SVARBUS PASIRINKIMAS

(Tąsa nuo 5 pusl.)

nimas. Bulgarijoje didžių dvarų išdalinimo reikalavo Stambuliskis, bet dabartinė ūkininkų partijos programo padėtis neaiš ki.

Suprantama, kad nei vienoje šių šalių, išskyrus gali būti Bulgariją, nebuvo manoma atimti nuo dvarponių tą žemę, kurią jie su šeimynomis gali patys ap dirbti. Neigi sunaikinama didieji dvarai, apdirbami su samdiniais. Bet visgi dideli plotai žemės keičia rankas per prievartą, ypatingai Vokietijoje. Austrijoje ir Vengrijoje. Taigi kįla klausimas antras: kaip ši žemė bus apdirbama?

Atsakymas yra tas, kad visų agrikultūros reikalais leidžiamų įstatymų tikslas yra padidinti ir sutvirtinti konservatizmu pagarsėjusį luomą nepriklausomų vidutinių ūkininkų; bet visgi reikia pastebėti, kad įstatymai Austrijoje, Estijoje, Lenkijoje. Čekoslovakijoje ir Rumunijoje bent sumini galimybę bendro valdymo ir kooperatyvio apdirbimo. Nekuriais atvėjais, įstatymų leidėjai regis šitą skaito tik laikina priemone, bet svarbiausiu dalyku, galų gale, yra pačių ūkininkų nusistatymas, o tą nuspėti dabar yra peranksti. Visur paprastai manoma, kad kaimiečiai iš prigimties kreipsis prie smulkių ūkių nuosavybės, bet iki nebus tikrai pasirinkti ir užrekorduota statistikoje, tai mes laikysime viltį geresnio išrišimo.

V.

APIE ŽYDUS

Rašo Antanėlis

Matomai, dabar virto tokį laikai, kad žmonės net perdaug imasi garbinti žydus, nors jų dauguma neverti to garbinimo, neturi jokių nuopelnų. Yra žmonių, kad ir iš mūsų pačių lietuvių, kurie pavirsta atėjistais, tuomet tamsuoliai maišo ir tuos su žydais, ir vėl neužpelnytą žydui garbę teikia. Aš pats jau turiu tiek "žydų", kad neužtektų surašyti nei didžiausio jaučio kailio.

Būtinai reikia padaryti skirtumas tarpe žydo, kaip tam tikros tautos nario, ir izraelito,kai po tam tikros tikybos fanatiko. Dabar viskas maišoma be jokio saiko. O juk yra gerų žydų tiek ir tiek, kaip ir kitų žmonių: gerų katalikų, gerų pravoslavų, gerų liuteronų, gerų kalvinistų (bambizų), gerų mahometonų ir kitokių. Ir jų visi prisilaiko savotiškų ypatybių: ka p tai — pavarde užlaiko žydiškas, pačiuojasi tik su savais, būtinai išsimoko savus poterius ir savąjį raštą, laikosi savotiškos kultūros. Taigi ot tie yra žydai; lai jie būna sau, o mes sau...

Taipjau pas lietuvius yra išsivystęs blogas pobūdis, kad visuomet randa geriau turėti reikalus su žydais, o ne su sau lygiais, nors kaip kuomet prireikia parsiduoti paskutiniai marškinėliai. O jeigu lieka žydelis kaip kokis viršininkėlis, tai tas "klientų" neatsikratys nei naktį, kuomet nuo savo net prasilenkia ir kely...

Tai vis lietuvėlių blogiausios ydos, ir tik delto tie visi žydai taip "slaunais" lieka, kuomet savasis, tai ot, — tinginys, pasileidėlis, klajūnas... Vienok žydų jokis niekuomet nedirba produktyviško darbo; vien makleryste tesiverčia, ir vistiek jie geresni, ir tuomi jie turi didžiausį pasisekimą.

Jeigu lietuviai taip laikytųsi savotiškumo, tai mes turėtume vieną pažangiausių tautų. O dabar kaip tik patenka į šeimą svetimtaučių, — povisam... Net ir pavardę iškeičia, kad nei skonio lietuviško nebeliktų.

NOTARIJUS
(Rejentas)
Juozas O. Širvydas
193 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Kokie tik legališki poperiai ar dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti — čia yra padaroma: Daviernastis, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai ir tt.

Tel. Stagg 2812 — Uždėta 1895 m.
FRANK WHITE
Stogininkas
Uždedu geriausius stogus ant namų: blekos, smaluoto poperiaus, baltų akmenukų. Taipgi pataisau senus ir uždedu kornisus įvedu vandenbėgius, rynas ir triūbas
Stogai garantuojami dešimčiai metų
231 Leonard Street, netoli Grand Street
Brooklyn, N. Y.

JUOZAS GINKUS
Fotografas
499 GRAND STREET, Kampas Union Ave., BROOKLYN, N. Y. Tel. 1042 Stagg
Fotografuoju Veselijas, Pagrabus, Grupas, Šeimynas ir pavienius. Darbas atsakantis, kainos prieinamos. Kurie mylit turėt gražius savo paveikslus, tad kreipkitės pas JUOZĄ GINKŲ, kuris padirba puikius paveikslus, kaip mažus, taip ir didelius visokiom spalvom. Reikale kreipkitės pas Juozą Ginkų

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikatą.
Kaipo balai atatinkamas ir kartus tonikas — imk
Severa's
Balzol
(pirmiaus Gyvasties Balzamas).
Rekomenduojamas
virškinimui, iprastai užkietėjimui ir nupuolusiai kuno padėčiai.
Kaina 50 ir 85 centai.
Klauskite pas aptiekoriaus.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

DIDŽIAUSI IMPORTERIAI
ant geriausio Malt ir Apynių
1 Tuzinas Malt ir Apynių $8.00
Prisiunčiam ekspresu C. O. D.
Del didesnių orderių kreipkitės laišku
Garantuota per
GAGEL
STANDARD MALT CO.
355 Milford Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Cypress 4491

Telphone 2372 Greenpoint.
KO TIK REIKIA Į NAMUS GALI GAUTI PAS
Macys Bros. Furniture Co
Mes parduodame naujausios mados fornišius, kas tik kokio skonio nori. Prekės mažesnės už tuos pačius daigtus, negu kitur.
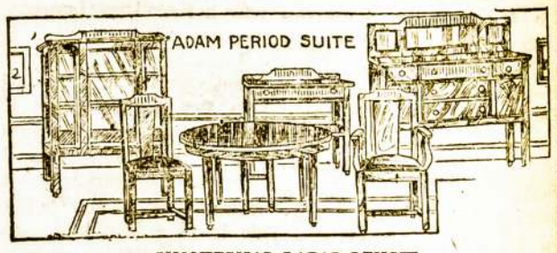

IŠMOKESČIAI LABAI LENGVI
Tiktai $1oo arba $2.oo į savaitę.
Patarnavimas geriausias kiek galima. Pristatomi dalgtai tie patys kad ir toli — už dyką ir saugiai. Jeigu jums tuom tarpu nieko nereikia, tai pasiųsk savo prieteliui, jeigu jam gero velini.
MACYS BROS. FURNITURE CO.
198=200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Šale Comedy Teatro. Tarpe Bedford ir Driggs. Ave.

ALEX SHRUPSKI
Pranešu
Visiems pažįstamiems, draugams ir geros valios lietuviams atsilankyti pas mane pasikalbėti ir susipažinti vieni su kitais. Taippat patarnauju su AUTOMOBILIJU veselijoms, krikštynoms, šermenims ir šiaip linksmiems pasivažinėjimams ir pokiliams. Nepamirškite reikale
ALEX SHRUPSKI
61 So. 2nd Str., Brooklyn, N. Y.
Telephone 885 Greenpoint

EKSTRA! NAMŲ PARDAVIMAS
Labai pigiai, su mažu įnešimu ir dideliu pasirinkimu nuo vienos iki 8 ir daugiaus šeimynų namai; taipgi su štorais. Pirkti galit kur tik norite, mieste ir priemiesčiuose. Kas pas mane pirks, tas sutaupys daug pinigų. Meldžiu kreiptis
JOSEPH VASTUNAS
Real Estate Co.
556 GRAND ST. (Room 21) Brooklyn, N. Y.

Tel. 2320 Greenpoint —::::— Telephone 7867 Main
GRABORIUS
JUOZAS GARŠVA
Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Parsamdo karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.
Viršui minėtais reikalais kreipkitės pas mane, o būsit užganėdinti
231 Bedford Ave. OFISAI: *264 Front Street*
BROOKLYN, NEW YORK

Vienybės Kampelis

A. B. STANKEVIČIUS
"Vienybės" Įgaliotinis.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

A. Kraujaliui:— Kaip Tamsta matote iš pereito "V." nr., vieta tapo padėta ir viskas gerai. Už rašinėjimą — ačiu! Laukiame ir daugiau.

Jonui Gogeliui, Lietuvoje:— Rankraščių pluoštą gavome. Ačiu. Malonu, kad Tamstos ir vasaros darbai nesutrukdo paimti plunksną. Tesėkite ir toliaus!

A. L. Masiuliui ir K. Dailidėnui: — Minklių išrišimai gauta. Labai ačiu už domę. Malonėkite ir toliaus į uždavinius dirstelėti. Jeigu ką žinote, ir nuo savęs išrišimui paduokite.

Justinui P.: — Sunku atsakyti, ar degtinės drausmė sumažino girtuoklybę; ikšiolei geros statistikos valdžia dar nėra padariusi, nes sunku tatai ir padaryti. Berods tik Suv. Valstijų Žemdirbystės Departamentas paduoda statistiką, kad nuo pradžios karo pasidauginęs Amerikoje sunaudojimas gėrimų kitokių, negu svaiginanti. Taip tenai nurodoma, kad 1924 m. ant kiekvieno žmogaus Amerikoje buvę sunaudota per metus 42 gorčiai pieno, o 1921 m. jau buvę sunaudota 49 gorčiai. Tai dar silpna žymė, ir visai dar ji nepasako, ar tas pasididinęs pieno suvartojimas tikrai paeina nuo gėrimų drausmės.

Savamoksliui: — Į tamstos klausimą, koki mažiausi žemė yra pasaulio žmonių apgyventa, jeigu jau taip imti, tai turbūt mažiausi vieta yra salutė vardu Holm, netoli Škotijos. Visas gyventojų skaičius ant tos salutės yra dvi žmogiškos esybės: vyras su pačia.

NAUJI "VIENYBĖS" SKAITYTOJAI

Mt.Carmel, Pa.: J. Šimanskis, J. Janulevičius, antras J. Janulevičius, B. Norkievich, M. Ališauskienė, J. Alekaitis.

Girardville, Pa.: V. Ašmanskis, A. Jasius, K. Levulis.

DARBUOTOJŲ LAIŠKAI

"Vienybės" Administracijai.

Gerbiamieji!

Prisiunčiu jums pinigus prenumeratos ir meldžiu siuntinėti "Vienybę" per sekančius metus. Taipgi turiu Tamstoms pranešti, kad mes Detroiečiai esame labai patenkinti "Vienybės" žadamuoju patankėjimu. Turėdami kas antrą dieną savo laikraštį galėsime jau apsieiti be svetimųjų dienraščių, nes ir dabar tankiai "Vienybė" ateina iš New Yorko su naujesnėmis žiniomis, negu Chicagos dienraščiai. Užtaigi vietos sandariečiai yra nutarę paremti "Vienybės" Bendrovę centu, tai yra pasipirkti po šėrą-kitą. Trumpu laiku usiųsite iš Detroito keletą šėrininkų.

Veliju kuogeriausia pasisekimo jūsų darbe,

Su augšta pagarba,
F. Motuzas,
Detroit, Mich.

IŠ KELIONĖS PENNSYLVANIJOJE
(Tęsinys)

New Philadelphia, Pa.— Darbavimuisi dirva čia būtų labai plati, nes čia dar nesiranda jokio lietuvių kliubo nei lietuvių svetainės; nėra jokio knygyno nei skaityklos. Vienas dalykas čia man patinka, tai kad jaunimas vartoja gražiai lietuvių kalbą.

Čia gimę lietuviai turi gana gerą basebolininkų jauktą (tymą); jisai yra gana stiprus, ir amerikonam basebolininkam tankiai suduoda į kailį.

Kaip jau pirmiaus minėjau aname straipsnely, čia yra gana stiprų vyrukų; ir jeigu jie neapsisunkintų savęs dabartiniu laiku paplitusiais svaigalais, bet atkreiptų daugiau domės į savęs lavinimą ir savęs pagerbimą, tai jie iškiltų sporto srityje gana augštai, ir daugumas iš jų galėtų turėti garbingą ir pelningą darbą. Nes geri sportai Amerikoje yra augštai laikomi ir gana gerai apmokami. Tuomet tai, sakau, jie pasiliuosuotų iš tos paniekos, kokią jie gauna užsiimdami tiktai karčiaminiu "sportu", — nes dabar, ant nelaimės, jie visą savo stiprybę ir gabumą žudo toje paniekintoje smūklėje.—

Iš New Philadelphijos atvykau į Cumberlandą. Čia nesuradęs kur apsigyventi, tą pačią dieną išvažiavau į Port Carbon, Pa. Pirmiausiai sustojau pas pil. J. Bigelį. Pilietis Bigelis prigelbėjo surasti apsigyvenimui vietą ir taipgi prirodinėjo atatinkamas ypatas, kurios prigelbėtų mano darbuotei. Čia gyvendamas atlikau darbą dviejose vietose: Port Carbone ir Shantowe.

Šis kaimelis yra nedidelis. ant augšto kalno, ir lietuviai čia gyvenanti yra gana geros tautinės dvasės. Turi vieną viešą mokyklą ir bent pusė miestelio apgyvento lietuvių. Daugelis jų yra namų savininkai ir gerai pasiturinti. Šiame kaimely gavau gero pritarimo ir man darbuotis prigelbėjo vietinės SLA. kuopos nariai.

Lietuvių gyvenimas čia pusėtinai blaivus, ir kiekvienas vasaros laiku sau triūsiasi apie savo namą: tai daržely, tai apie namą vis taiso, tai maliavoja ir tveria savo ateities šviesų gyvenimą. Žinoma, daug ko apie šį kaimelį pasakyti negalėsiu, nes labai trumpai jame teteko būti. Bet patyriau, kad šio kaimelio lietuviai yra daug žmoniškesni už kai-kurių didesnių miestų gyventojus.

Iš čia nuvykau į St. Clair, Pa. Čia gana ieškojau lietuvių, bet labai mažai jų suradau. Teisybė, radau žmonių, bet gaila, kad jų dauguma yra įtarto Rusijos "rojaus" pasekėjų ir žvėriukų žmogaus kaily. Man juos teko pažinti gana gerai. Jie daugiausiai susideda iš "kauliukinių didvyrių" (crap shooters), kazyrninkų ir kekšių namų lankytojų. Dvi ir trys mylios nuo Tamaqua nedarė man tiek įspūdžio visokiu lošimo užsiėmimu, kaip darė man įspūdžio čionai; prie to jų viešas pliauškimas ir begėdiški darbai. Žinoma, praleidę savo uždirbtą skatiką, tankiai jie jaučiasi visai pavargę, nes neturi gerų užsiėmimų, kas juos atitrauktų nuo šitokio savo gyvenimo aikvojimo. Tokiu būdu pasilikę biednais proletarais, tarpe pliauškynių, leidžia savo "darbininkišką idėją" ir keikia šios "pekliškos šalies kapitalistus". Skundžiasi, kad jiems sunku šiame darbininkiškame pasauly gyventi; bet kad jie patys save skandina girtuoklybės klanuose ir vargų retėžius sau ant sąnarių apsikausto, tai to jie nemato. Kala jie sau tuos retėžius su dideliu šundegės kūju ir juose susirakinę, rėkia: "Mes darbininkai, reikalaujame Rusijos "rojaus", tvarkos!" Protingas žmogus, į juos žiūrėdamas, greitai patėmija, ko jie reikalauja: jie reikalauja nieko daugiau, kaip tik tos skystos ir stiprios "medžiagos", apie kurią jau minėjau. Tai jų kasdieninis idealas, kad sau akis užpilti. Kuomet pritrūksta to skystimėlio ir nebeturi kapitalo, o su skaudoma galva nebegali eiti į darbą, tad jausdami, kad čionai dar yra kur bankai, kurie būtų lengviau konfiskuoti, negu eiti anglis kasti, baisiai pyksta ir rėkia ant "kapitalizmo sistemos" ir kitokių galų.

Gaila, kad mūsų vientaučiai čionai taip nupuolę. Bet kas juos nupuldė? Apie tai parašysiu dar sekančiame numery.

A. B. Stankevičius,
"Vienybės" Įgaliotinis.

Tel. Stagg 8470
MAURICE GOLDSCHMID CATERER
KNAPP MANSION
550-554 Bedford Ave. Near Ross St. Brooklyn NY
For Wedding Parties, Banquets and all Social Functions
Dishes and Silverware Loaned
Elegant and Large Lodge Rooms to Let
Outside Catering a Specialty

Geresnės įstaigos nėra Brooklyne ir negali buti.

Scrantono Žinios

"VIENYBĖS" SKYRIUS: 1812 N. MAIN AVENUE

Vedėjai: W. A. Meškiūnas ir D. Klinga

SCRANTONO ŽINIOS

10-TA LIETUVIŲ DIENA

Liepos 4, Valley View darže, Pittston, Pa., tapo skaitlingai aipvaikščiota iš eilės 10-ta Lietuvių Diena, kurią atlankė apie 10,000 žmonių iš Scrantono, Wilkes-Barre ir apylinkės, padarydami rengėjams nemažai pelno. Kadangi toji Lietuvių Diena yra monopolizuota klerikalų partijos savo tikslams, tai jie ir programą kaip kasmet taip ir šįmet pradėjo su mišia, kurią atlaikė kun. Kundrackas iš Pittston, Pa. Pamokslą pasakė kun. Petraitis iš Paterson, N. J. Civilė programo dalis pradėta su Marathon lenktynėmis. Pirmą 8 mylių iš Wilkes-Barre iki Valley View daržo bėgimo dovaną laimėjo airys James McLaughlin iš Scranton; antrą dovaną laimėjo lietuvis Leonas Ransavičius iš Kingston; Jokūbas Gavėnas laimėjo trečią, Wm. Rice ketvirtą, Edvardas Shultza penktą ir M. Novak šeštą. Virvės traukime Scrantonas atėmė medalį iš Wilkes-Barre. Toliau ant programo sekė basebolė ir kumštynės ir antgalo buvo prakalbos ir dainos. Programa užsibaigė su Lietuvos himnu, kurį sudainavo visi koncerte dalyvavę parapijų Chorai po vadovyste Scrantono vargonininko Varaičio. Trumpas prakalbas laikė Scrontono majoras John Durkan ir kun. Bartuška iš Mt.Carmel, Pa.; vyriausiu kalbėtoju buvo Pakštas nesenai atvykęs iš Šveicarijos. Pakštas pasirodo yra persiėmęs vakarų kultūra, delto pasakė gana gerą dienos nuotikiui prakalbą. Jo kalba buvo gyva, širdinga ir švari. Pirmoj savo kalbos daly jis suteikė statistikos žinių apie Lietuvos mokyklas; pasakė kad pradinių mokyklų Lietuvoj prieš karą buvę 1,000, o dabar jau yra 5,000. Antra dalis kalbos buvo tai atsišaukimas į lietuvius šaukiantis prie mokslo, kuriuom dalinai jam pavyko padaryti taikomą įspūdį: sukelti lietuvių ambiciją ir nacionalę dvasią. Pereitais metais nuo tų pačių pagrindų kalbėjo kunigas begalo nešvariai ir demoralizuojančiai, sėjo tarpe lietuvių neapykantą; šįmet rengėjai atsiteisė lietuvių tautai už pereitus metus pastatydami šviesesnį žmogų, Pakštą, vyriausiu kalbėtoju.

Valley View daržas yra gera vieta del pelno, bet prasta vieta del atsilankiusių svečių. Suvažiavę desėtkas tūkstančių žmonių turi šusti liepos mėnesio karšty, suvaryti į aptvertą nedidoką daržą, kur nėra nei vandeni, nei girios. Ar gi rengėjai negalėtų rasti tinkamesnės vietos kur prie ežero ar girios,kaip Rocky Glen, kuriame rengia Lietuvių Dieną Tautinis Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ant pirmos Rugpjūčio?

PERŠOVĖ POVILAIČIO MERGAITĘ

Liepos 4-tos apvaikščiojimas neapsėjo be nelaimių ir Scrantone. Apart mažesnių susižeidimų didesnė nelaimė patiko lietuvių šcimyną ant Johler Ave.; Povilaičio mergaitei tapo į nugarą įšauta 22 kalibro kulka. Laimė tik, kad kulka pataikė į kaulą, tai padarius operaciją ir kulką išėmus, mergaitė pasveiks. Jei nebūtų kliuvusi kaulo 22 kalibro kulka, būtų per mergaitę kiaurai perėjusi, užmušdama ją ant vietos. Tėvai ir kaimynai matė kaip apie 18 metų vaikiščiai iš to kalibro revolveriu šaudė, bet nesuprato pašaukti policijos. Žmonės mano, kad 4 liepos galima ners ir iš kanuolių šaudyti. Tai klaidingas manymas. Iš pavojingų ginklų netik šaudyti nevalia, bet jų ir nešiotis be policijos leidimo nevalia, o už nešiojimą ginklo be leidimo aštriai baudžia. Ir leidimas gauti nėra lengva: reikia duoti gerą priežastį; duodant liepos 4-tos apvaikščiojimą kaipo priežastį, jokiu būdu leidimo niekas negautų. Delto jei kitą syk kas pamatytų nešiojant ar šaudant iš pavojingo ginklo liepos ketvirtoj, tuojaus užrodykite tokį paukštį policijai. Tas žmogus daugiau atsižadės tokį ginklą paliesti.

Express Patarnavimas
ĮEUROPĄ

Reguliariai išplaukiami kas subatą. Laivai išplaukia iš Piers 3 ir 4 Hoboken. Dideli, greiti laivai. Geras valgis — erdvūs kambariai. Padarys jūsų kelionę S. V. laivais parankiausią.

President Arthur—Liepos 21
S. S. Leviathan — Liepos 28
George Washington- Rugp. 1
S. S. Amerika — Rugp. 4
President Roosevelt Rugp.11
President Fillmore Rugp. 14

Rašykite del informacijų apie kainas ir laiką
UNITED STATES LINES
45 Broadway, New York City.
Vedėjai
U. S. SHIPPING BOARD

HOLLAND AMERICA LINE
Geriausias tiesioginis susinešimas su Lietuva. Laivas veža keleivius iš Rotterdamo tiesiai į Piliavą. Visi laivai išplaukia iš New Yorko

ROTTERDAM ..... Liepos 21
VOLENDAM ..... Liepos 28
RYNDAM ..... Rugpj. 4
NEW AMSTERDAM — Rugp. 11

Mūsų laivai turi puikius įrengimus Trečios klesos keleiviams
Užsisakyti galite pas vietinius agentus arba pas:
HOLLAND AMERICA LINE
24 State Street New York

Tel. 595 Greenpoint.
Daktaras
J. S. MISEVIČIUS
270 Berry St., B'klyn, N.Y.
Office Hours:
8-10 a.m. 12-2 p.m. 6-8 p.m

PETRAS MAČYS

Parsamdau automobilius del Vesellijų, Krikštynų ir nuvežu prie laivų prieplaukų
TEL. STAGG 1750
Graham Av. and Grand Str.
Brooklyn, N. Y.

$15.00 ir augštyn

Baltos, Žalio ir Raudono 14kt. aukso moteriškų laikrodėlių
Galima gauti mūsų krautuvė
RASHKINIS
ir
VOKETAITIS
141 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Tikra Lietuviška Duona
kurią kepa
„Garsas" Keptuvė
(Soniausia įstaiga)
Kepa duoną iš ruginių miltų. Taipgi kepame keiksus, vestuvėms ir kitiems pokiliams. Visuomet kreipkitės su užsakymais prie „Garsas" keptuvė. Siunčiame duoną ir į kitus miestus.
W. MASIULEVICH
A. SHRUPSKIS
(Savininkai)
209 Bedford Ave.,
Brooklyn, N. Y. Tel. G'p't. 2876

CUNARD
LIETUVON PER 10 DIENŲ
Vienintėlis vandeniu kelias Lietuvon per Southamptoną ant Milžinų laivų
AQUITANIA MAURETANIA BERENGARIA
Apleidžia New York kas Utarninką
Greitas persėdis Southamptone
Lietuviai ypatiškai lydėti
Taipgi nuolatiniai laivai į Hamburgą alieju varomi (Į Pillau — $106.50, į Hamburgą — $103.50)
Karo taksų $5.00
KELIAUNINKAI IŠ LIETUVOS
sėda ant laivo Piliavoj važiuojant į Southamptoną ir ten persėda ant Milžinų laivų. Savaitinė tarnystė.
Greičiausi laivai pasaulyje
Informacijas kaslink kninų ir reikalingų dokumentų del iškalno apmokamų kelauninkų galite gaut nuo bile agento. Pareikalaukite. Yra vienas jūsų mieste ar apielinkėj.
Cunard Line
25 Broadway,
New York.

STASYS PAUŽA
UŽLAIKAU VYRIŠKŲ APREDALŲ KRAUTUVĘ
Kaip tai:
Skrybėlių, Viršutinių ir apatinių marškinių, Kalnierių, kaklaraiščių, pančekų ir visokių reikalingų vyrams apsirengimui daiktų
Reikale prašau atsilankyti
131 GRAND STR.
Brooklyn, N. Y.

"Vienybės"
šėrai kįla,
nes laikraštis
tuojau eis
tris kartus
savaitėje.
Nusipirk nors
vieną šėrą.

Jeigu nori pažangos,
Iki metų pabaigos
Tris skaitytojus gauk
"Vienybei" patarnauk.

MOTERŲ SKYRIUS

MOT SKYRIUS

MOTERŲ APSILEIDIMAS

Ar moterys yra apsileidusios, ar menkniekiu laiko, kad jų lyčiai darema baisi panieka ir darytojai baudžiami.

Yra šlykščių, supuvusių, išsigimusių vyrų, kurie daro medžioklę ant jaunų merginų. Jie jas prievarta ar apagavyste išgėdina, palieka jai pažeminimą visam gyvenimui; ir jei toks susektas, tai jį teismas nubaudžia nuo $25 iki $100 pinigine bausme. Jie to mažai paiso ir medžioklę varo toliau.

Ar nereikėtų, galutinai, moterų organizacijoms stoti į kovą su tokiais medžiotojais ir jų lyties žemintojais, ir išreikalauti, kad tokiems būtų bausmė kuosunkiausia, kaipo profesiniams sielų žudytojams.

Čia moterų pasidarbavimas būtų labai vietoje ir didelės vertės.

NAMŲ DABA
Rašo Gaspadinė

Lupamos bulvės. Kai šutini nuluptas ar nuskustas bulves, ir nori, kad jos nepajuodautų, įdėk arbatinį šaukštuką uksuso vandenin, kuriame bulvės šutinamos.

Pinacų vartonė. Pinicai (peanuts) yra labai tirštas ir riebus maistas, todel retkarčiais juos galima vartoti vietoje mėsos, ir jie atstos mėsą.

Iškabinėjimas drapanų. Kiekvieną savo drapaną, kaip tiktai nusivelki, tuojaus kabink ant kabikio. Pirm negu drapaną padėsi, visuomet apžiūrėk, bene reikia kur nuvalyt ar susiūt. Jeigu savo drapanas taip prižiūrėti ir vis pataisinėsi, tai jos nešiosis du kart ilgiau, negu paprastai.

Žirnių virimas. Švieži žirniai nereikia prieš virimą iš ankščių išlukštenti, — jie turi būt verdami ankštėse. Jeigu juos prieš virimą išlukštensi, tai jie kieknors pastovėję nuo oro apdiržta ir pasidaro kieti.

Žuvies kėksukai. Netik žuvies sriuba, bet ir kėksukai, būna daug skanesni ir labiau kvepia, jeigu į juos įdėsi trupučiuką žaliųjų pipirų ir keletą lašų išsunktos iš svogūno sulties.

ŠEIMOS ĮTAKA
(Tęsinys)

Ari Šefferio motina, kurios gražus bruožus dailininkas mėgo vaizduoti savo Beatričės, šv. Monikos ir kitų paveiksluose, — suragindavo jo meno palinkimą ir, kad ir vargingai pati gyveno, surasdavo jam lėšų meno mokslui eiti. Gyvendama Dordrechte, Olandijoje, ji nusiuntė jį mokytis pirma į Lillį, paskum į Paryžių; jos laiškai jam visada būdavo pilni sveikų motiniškų patarimų ir karštos moteriškos užuojautos. "Kad tu galėtum mane matyti, — rašė ji kartą, — kaip aš bučiuoju tavo vaizdelius, paskum, po kiek laiko, vėl imu ir ašarodama vadinu tave "mylimuoju sūnum", su suprastum, kaip sunku man pavartoti kartais rūsti ar atšiauri autoriteto kalba ir tuo versti tave kiek nusiminti arba vieną kitą valandėlę paliūdėti... Dirbk stropiai; būk, pirmiausia, mažanoris; o kai pasimatysi, esąs geresnis už kitus, tada palygink tai, ką esi padaręs, su pačiu gamta arba su savo paties proto idealu, ir būsi apsaugotas nuo didybės ir tuštybės, del prigimties kontrasto, kuris tada bus visai aiškus".

Praslinkus daug metų, kada Ari Šefferis buvo pats senelis, jis meilingai atsimindavo motinos patarimus ir kartodavo juos savo vaikams. Tuo būdu, didžiulė gero pavyzdžio jėga eina iš kartos į kartą, būdama visada gyva ir galinga. Kada 1846 m. jis rašė savo dukteriai, poniai Maržolinienei, mirusios motinos patarimai vėl atėjo Ari Šefferiui į galvą, ir jis pasakė: "Įsidėmėk gerai, mano vaikeli, žodį **taip reikia**; tavo močiutė retai jį užmiršdavo. Tai minėti reikia del to, kad niekas gyvenime neduoda tokio gero vaisiaus, kaip tas, ką mes patys esam savo rankomis užsidirbę prisispaudę arba dirbę aukodamiesi. Apskritai imant, turim visada nuo šio to atsisakyti, turi būti aukų, jei norime pasiekti kokio komforto arba gerovės. Dabar, kada esu nebe jaunas, galiu pasakyti, job nedaug yra buvę mano gyvenime laikotarpių, kurie yra suteikę man tiek malonumų, kaip tie, kada aš pats save varžiau, aukas aukojau arba pats savo reikalus siaurinau. "Savimarša" — šit galvočiaus obalsis; ji yra ypatumas, kurio pavyzdį turime iš paties Jėzaus Kristaus".

Francų istorininkas Milšė šitaip kreipėsi į savo motiną, vienų labai popularių savo knygų prakalboje, — kai pasirodė tos knygos, del jų buvo sukilę daug ginčų:

"Kada visa tat rašiau, mano galvoje stovėjo moteriškė, kurios protas, rimtas ir griežtas, būtų mane be baimės stiprinęs toje kovoje. Nustojau jos prieš trisdešims metų, dar mažas vaikas būdamas, ir vis delto, gyva mano atmintyje, ji lydi mane per visą mano amžių.

"Ji vargą su manim vargo, bet jai neteko gyventi su manim, kada praturtėjau. Būdamas mažas, ją nuliūdindavau, jai įsipykdavau, o dabar negaliu jos paguosti. Nežinau, nė kur ilsisi jos kaulai: buvau perdaug vargingas tada, negalėjau nė sklypelio žemės nupirkti ar pasamdyti jos kapui.

"Daug kuo jai esu skolingas, daug kuo ji man brangi. Giliai jaučiuosi esąs moteriškės sūnus. Kiekvieną minutę savo mintyse ir žodžiuose (nekalbant apie bruožus ir pojūdžius) aš savo motiną matau. Mano motinos kraujas yra davęs man tos užuojautos būtiesiems laikams, kurios esu gilai pritvirkęs, ir didelio noro kalbėti apie visus tuos, kurių nebėr daugiau.

"Kuo išsimokėsiu dabar, artindamasis pats į senatvę, už tą daugybę visokių gerumų, kurių iš jos turiu gavęs? Vienu dalyku, už kurį būtų ji man dėkinga, — reikalavimu, kad tikrai būtų vertinamos moterys ir motinos, kad daugiau jos būtų branginamos ir pagarboje laikomos".

Bet jei motina galingos turi įtakos poetiškai arba artistiškai savo sūnaus natūrai, tad ji, nereik pamiršti, gali ir negeros turėti jam įtakos. Taip antai, skirtingieji lordo Bairono charakterio bruožai — jo niaurūs potroškiai, nesąvaldumas, jo neapykantos kartis, jo pyktis be priežasties — visos tos ydos daug šaknų buvo gavusios jau iš biaurios įtakos, kurios turėjo jam, iš pat mažų dienų, gaiži, staigi, įširdi ir atkakli motina. Ji net prikišdavo sūnui jo kūno kliaudą; smarkiai susibarus su sūnum, ji griebdavo kartais žar steklį arba žnyples ir sviesdavo juos paskui sūnų, kurs skubėdavo kurs toliau nuo jos prašapti. Del tokio nepaprasto jos elgimosi su sūnum, Baironas išaugo ligotas, ligotai ir kitiems nusiteikęs; gyvenimo nuvargintas ir nelaimingas, didis ir drauge silpnas žmogus, jis nuolat turėjo savy tų apipenų, kurių jį, ligi mažą ir jauną, buvo pripenėjusi jo motina. Del tos priežasties jis savo Čald Herolde sako:

(Daugiau bus)

Nuolatos, nors ir lėtai "Vienybė" progresuoja Vientaučius informuoja.

Brooklyno ir Apylinkės Žinios

„Vienybės" Adresas: 193-197 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Telefonas: 5427 Greenpoint

"VIENYBĖS" BENDROVĖS IŠVAŽIAVIMAS PUIKIAI PAVYKO.

Didžiulis Lietuvos Pripažinimo Apvaikščiojimas

Liepos 15 d., 1923, Forest Parke įvyko sumaningai surengtas "Vienybės" Bendrovės išvažiavimas, prie kurio sykiu įvyko ir didžiulis apvaikščiojimas metinių sukaktuvių, kaip Amerika pripažino Lietuvą. Šiame apvaikščiojime dalyvavo sekančios organizacijos:

1. "Vienybės" Bendrovė, reprezentuojanti suvirš 800 šėrininkų ir kelias tūkstantis savo skaitytojų.

2. Lietuvių Moterų Globos Komitetas Brooklyne, reprezentuojantis didelį skaičių lietuvaičių darbuotojų ir švietimo dirvoje.

3. Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 1-ma kuopa su keletu šimtų savo narių.

4. Lietuvių Jaunų Vyrų Draugija, susidedanti iš kelių šimtų skaitlingos jaunuomenės, užsiimančios savo narių švietimu, lavinimu ir lengvu sportu.

5. Lietuvių Piliečių Sąjunga (ne in corpore).

6. Lietuvių Piliečių Komitetas (ne incorpore).

7. Lietuvių Operetės Choras (ne incorpore).

8. Brooklyno lietuvių pažangiųjų draugijų veikėjų konferencija.

9. Lietuvos Kraštų Vaduotės Komitetas, sutvertas Vasario 11 1923 iš pažangiųjų organizacijų (šito komiteto nereikia sumaišyti su taip vadinamu "bendruoju" komitetu, kurį "garsiečiai" buvo perkrikštiję į "Lietuvos Pakraščių Vaduoties Komitetą" ir kuris dabar yra jau pairęs).

10. "Vienybės" ir "Tėvynės" redakcijos, per savo atstovus ir bendradarbius.

Išvažiavimas prasidėjo nuo 10 val. išryto. Čionai prie Rengimo Komisijos parengtų stalų pradėjo rinktis būriai lietuvių iš Brooklyno, New Yorko ir visų apylinkių. Lietuvių Moterų Globos Komiteto darbuotojos pradėjo svečius priiminėti ir vaišinti visokiais užkandžiais, minkštais gėrimais ir šalta koše. Daugelis publikos atvyko su savo šeimynomis ir atsivežė užkandžius. Prisėdo pilni stalai ir aplinkės pievukės šio gražaus miesto parko, su žaliuojančia giria aplinkui:

Besišnekučiuojant, besilinksminant ir susitinkant tautiečiams su savo giminėmis ir pažįstamais, atėjo ir 3-čia valanda, nuo kurios prasidėjo išvažiavimo apvaikščiojimo programas.

Programą vedė pil. Juozas Ginkus. Programas susidėjo iš sekančių dalių:

1. Pirmininkas J. Ginkus atidaręs programą, paaiškino, jogei šisai išvažiavimas yra rengtas "Vienybės" Bendrovės, kaipo jos metinis išvažiavimas. Bet pažangiųjų draugijų veikėjų ir delegatų konferencija nutarė šią dieną sykiu susidėjus padaryti apvaikščiojimą metinių Amerikos pripažinimo Lietuvos Nepriklausimybės. Tas įvyko pernai Liepos 27 d., bet šiai progai pasitaikius, apvaikščiojama keliomis dienomis anksčau, nes šiemet 27 d. Liepos pripuola šiokia diena, todel nepatogu bus apvaikščioti.

2. Kalba nuo "Vienybės" Bendrovės pil. Pius Bukšnaitis, kuris nurodo "Vienybės" laikraščio per 37 metus gyvenimo atliktus tautybės darbus Amerikoje ir Lietuvoje.

3. Kalba vėl nuo "Vienybės" Bendrovės pil. A. M. Augūnas, kuris ilgokoje kalboje peržvelgia abelnai mūsų laikraštijos svarbumą lietuvių gyvenime. Pabriežia, jog "Vienybė" yra nusistačiusi ginti lietuvybės reikalus, nesvyruodama į jokias pusis, tik žiūrėdama mūsų vientaučių būvio pakėlimo ir pagerinimo.

4. Kalba pil. K. Širvydienė nuo Lietuvių Moterų Globos Komiteto. Ji karštai ir jautriai perstato susirinkusiai publikai šito komiteto darbuotę, kuri yra šventa ir kiekvienoje tautoje gerbiama, tai yra šelpimas nelaimingų vargdienių ir našlaičių kaip Lietuvoje, taip ir čionai Brooklyne; nes tokiu nelaimingų ir čionai daug randasi. Privedė, kaip L. M. G. K. ir dabar rūpinasi viena nelaiminga Kiverių šeimyna ir kitomis, o ateityje užims ir platesnį lauką vargdienius šelpti ir guosti. Kviečia Brooklyno ir New Yorko lietuvaites spiestis į šitą komitetą, nes tai yra garbingas darbas.

5. Kalba Stasys Simanauskas nuo Lietuvių Jaunų Vyrų Draugijos, gražiai paaiškindamas šitos gražios jaunuomenės tikslus ir kviesdamas jaunuomenę jon dėtis, kadangi čia jaunuoliai lavinasi kultūriškai, kūniškai ir tautiškai.

6. Kalba pil. Juozas Ambraziejus nuo A. L. T. Sandaros 1-mos kuopos, keliais ruožtais pabriežidamas, kaip lietuviams yra svarbi grynai tautinė ir tik Lietuvos reikalais užsiimanti politinė organizacija, kokia yra jau devyni metai Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara. Prikviečia jon dėtis visus savo tautybę mylinčius lietuvius.

7. Kalba pil. J. O. Širvydas varde Didžiojo New Yorko veikėjų konferencijos apie šio apvaikščiojimo svarbą — kaip Amerika Lietuvą pripažino, ir kaip nuo tos dienos Amerikos lietuviai buvo atsiekę savo tikslą, delei kurio kovojo ir triūsėsi per tiek daug metų, eidami visokiais keliais į Washingtoną, kad tik išgavus šitą taip brangų mums istorinį aktą.

Po šitos kalbos buvo perskaityta tekstas telegramo Prez. Hardingui ir Valst. Sekretoriui Hughes. Telegramas skamba sekančiai:

Warren G. Harding,
President of the U. S.,
White House, Washington.

With the comming anniversary commemorating the recognition of Lithuania by the United States, we members of the United Lithuanian Societies of Greater New York, celebrating at an open air mass meeting at Forest Hill Park, Brooklyn, N. Y., wish to express to you, our sincere appreciation and gratitude for your efforts on behalf of Lithuania, also looking toward the restoration to Lithuania of Vilna, the Capital City of Lithuania, now unwillingly under Polish control, to the end that peace, happiness and prosperity will again be the reigning spirit amongst the Nations now involved.

Chairman,
Joseph P. Ginkus,
Secretary,
Joseph O. Širvydas.

Šita telegrama buvo priimta viso išvažiavimo vienbalsiai.

Potam Lietuvių Operetės Choro nariai, telegramą priėmus, su giedojo drauge su visa publika Amerikos ir Lietuvos imnus.

8. Kalba pil. A. Mikalauskas, kuris tik kelios dienos atgal su grįžo iš Lietuvos, buvęs tenai prieš rinkimus nuvykęs kaipo atstovas nuo A. L. T. Sandaros, Lietuvių Piliečių Sąjungos, A. M. Draugijos, Lietuvių Kliubo Brooklyne, taipgi nuo "Vienybės" Bendrovės, kurios jisai yra pirmininku.

Pil. Mikalauskas plačiai apibrėžė savo patirtus įspūdžius Lietuvoje: kaip malonu tampa Lietuvon įvažiuoti nebuvus tenai daugelį metų, kaip pagyvenus tenai matosi stoka visokių gyvenimo reikmenų, kaip jaunoje Lietuvoje kįla visoki kultūra ir pažanga, kaip kaimų žmonės amerikiečių brolių pastangas apkainuoja, kaip vienok tru kdo lietuvių laisvą plėtojimąsi pažangą nenusistovėjęs partijų gyvenimas, kaip klerikalų trys partijos (kr. demokratų, ūkininkų sąjunga ir darbo federacija) balsuotojus prieš rinkimus prigaudinėjo, sakydamos, kad jos trys visai skirtingos partijos, o Seime apie kun. Krupavičių susėdę tik ant jo mostelėjimo visi rankas kelia, kaip buvo trukdyta priešrinkiminės kalbos valstiečiams liaudininkams iš kr. demokratų pusės riksmais, triukšmais, akmenų ir kiaušinių mėtymais, mitingų šardymais ir tam panašiomis obstrukcijomis kokios Amerikoje niekur nevartojama, kaip prieš rinkimus kalėjimuose buvo prikimšta nekaltų ir neteisingai įtartų žmonių vien delto, kad jų neprileisti prie balsavimų.

Kalbėtojas atvežė pasveikinimą amerikiečiams nuo Lietuvos pažangiųjų žmonių, ypač valstiečių liaudininkų, kurie žada amerikiečiams visame kame padėti grįžtant Lietuvoje, tik prašo šelpti Lietuvą visu kuo, ypač užrašinėjimu Amerikos pažangiųjų laikraščių savo giminėms ir pažįstamiems.

Kalba pil. Mikalausko buvo labai įdomi ir padarė didelio įspūdžio visiems klausytojams.

9. Paskutinis programo numeris buvo pašokimas dviejų mergaičių: Aldonos Mikolainiutės ir Elenos viziutės, kurios išpildė po vieną šokį.

Įdomesnes programos dalis nuėmė ant krutomųjų paveikslų pil. A. T. Račiūnas, kaip tai kalbėtojus ir priėmimą Prez. Hardingui pasveikinimo.

Užbaigus programą ant parko pagrindžių, prasidėjo sportų programas, kurį išpildė Lietuvių Jaunų Vyrų Draugija. Programas buvo atliktas šalia parko ant vieškelio ir susidėjo iš šių dalių:

1) Merginų lenktynės — dovaną laimėjo Nellie Naginiutė.

2) Riebių vyrų lenktynės — laimėjo J. Ginkus.

3. Moterų lenktynės — laimėjo Teofilė Klimienė.

4) Mažų mergaičių lenktynės — laimėjo pirmė dovaną Marė Stankevičiutė, antrą Aldona Mikolainiutė.

5) Vaikinų vienos kojos bėgimo — laimėjo Stasys Dudonis.

6) Pėščių greito ėjimo — laimėjo Petras Sikanavičius (jisai yra L. J. V. Dr-jos prizefighteris po vardu: Pet Williams).

7) Vaikinų bėgimo — laimėjo Wm. Gurnis.

Didžiuma pildytojų šitos dalies programo buvo nariai L. J. V. Dr-jos. Jų programą vedė Juozas Vaškas ir kiti tos draugijos komiteto nariai.

Tuomi didisai programas tapo užbaigtas, jau temstant vakare. Tuom tarpu sugriaudė griaustinis ir pradėjo laščioti lietus, todel publika, nors nenoromis, pradėjo skirstytis. Mat per visą dieną dangus išbuvęs apsiniaukęs, vakare ištikrųjų pradėjo grumoti lietum. O kai del griaustinio, tai daugelis juokavo, sako: "Matai senelis lietuvių Perkūnas duoda suprasti, kad lietuvių išvažiavimas jam labai patiko".

Publikos buvo susirinkę į išvažiavimą ir apvaikščiojimus tarp 500-600 žmonių, kaip galima spręsti iš prisegiotųjų svečiams Lietuvos spalvų ženklelių, kuriuos pardavinėjo L. G. Globos K. darbuotojos.

Didelį ir gražų darbą atliko Lietuvių Moterų Globos Komiteto darbuotojos. Jos dikčiai pasidarbavo ir nuvargo prie šito išvažiavimo prisirengdamos ir jame visus svečius bei viešnias bevaišindamos. Todel joms didelė padėka ir garbė. Rengimo Komisijai yra pranešta, kad šios lietuvaitės tą visą milžinišką darbą yra vedusios: Veronika Paužienė, Katrė Širvydienė, Judita Dulienė, Ona Litvaitienė, Magdalena Miltakienė, Ieva Mikolainienė, Ieva Ramoškiutė, Elena Vizienė, Kostancija Karpiutė ir kitos.

Vėlgi daug triūso dėjo "Vienybės" Bendrovės išrinktoji komisija, tos tarpe pil. Vincas Kriaučiūnas, kuris paėmė parką ir darbavosi išvažiavimo laiku atvykstančią publiką tvarkydamas. Jam padėjo ir mūsų senas darbuotojas K. Pačėsa. Taipgi daug pasidarbavo su pristatymu visokių daiktų ir vėliavų į parką pil. Petras Bielickas, "Vienybės" darbuotojas.

Pačiame išvažiavime daug trūso dėjo patarnaudami publikai: Viktoras Plioplis, F. Dulis, Mildė Širvydžiūtė, M. Mikolainiukas, sandariečiai K. Masaitis, pil. Kažemėkas ir daugelis kitų.

Taigi Lietuvių Moterų Globos Komitetui, taipgi visiems tos dienos kalbėtojams, visoms dalyvavusioms draugijoms, Lietuvių Operetės Chorui, Lietuvių Jaunų Vyrų Draugijai su jos sportų programu, pil. A. T. Račiūnui su jo ėmimais paveikslų, visiems kurie per tą išvažiavimą taip nuoširdžiai darbavosi, ir antgalo visai gerbiamajai Brooklyno ir apylinkių publikai, Rengimo Komisija nuoširdžiai ačiuoja. Mūsų bendru darbu įstengėm susijudinti mūsų visuomenę prie taip svarbių apvaikščiojimų Lietuvos pripažinimo, taip gi davėm progą broliams ir sesutėms lietuviams gražiai susieiti ir linksmai bei naudingai dieną praleisti.

I išvažiavima buvo atsilankę anglų laikraščių New York Times ir Brooklyn Eagle reporteriai. Pirmadienio ryte pasirodė mūsų išvažiavimo paminėjimai laikraščiuose New York Times ir New York Herald (kitų laikraščių dar nematėm). Buvo išsiuntinėta pranešimai šiems laikraščiams: New Yorke — Times, Herald, American, News, Call, Tribune ir kitiems; Brooklyne: Eagle, Times, Standard Union ir Citizen. Viso labo išsiuntinėta 10-čiai dienraščių. Žinių išsiuntinėjime pasidarbavo pil. Juozas Vaškas iš L. J. V. Draugijos veikėjas.

Šiuomi baigiam mūsų pranešimą, palikdami korespondentams parašyti "Vienybei" ir kitiems laikraščiams savo įspūdžius nuo šio vieno iš didžiausių ir svarbiausių išvažiavimų.

Rengimo Komisija.

Lietuvio Aptieka
FRANK A. URBAN,
Visokios Gyduolės
Patyręs Aptiekorius
151 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

DEL VASAROS

Puikiausi, Vėliausios Mados, Visokios Rūšies, Drūtai Padaryti Vasariniai Čeverykai Vyrams, Moterims, Vaikams ir Mergaitėms Jau Randasi Mūsų Krautuvėse. Pilnai Garantuojame Drūtumą Padaryme. Parduodam Pigiau, Negu Kitur. Reikalui Esant Prašome Visuomet Atsilankyti Pas Mus.

Progress Shoe Co.

Lietuvių Čeverykų Krautuvės

197 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
"Vienybės" Name

20 CLERMONT AVE., MASPETH, L.I.N.Y.

175 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

Savo gražų skatiką,
Nelaikyk jį už dyką:
Duok jam pelną gerovę —
Dėk į mūsų Bendrovę.
Šėras $10.00.

Iš plačios Lietuvos
Laukia gražios dovanos:
Broliai, gentys ir draugai —
Laukia "Vienybės" senai.
Užrašyk ant 1923 metų.

Įvairūs Pardavimai

Parsiduoda Farma
New Jersey.

Farma 83 akrų netoli stoties ir miestelio, lygi puiki žemė, apsėta ir apsodinta 60 akrų, o reštas pieva, ir miškelis. Puikus, 7 kambarių, namas, didelė arnė, vežimų pašiūrė, vištinyčia, ir keletas kitų budinkų, gerai palaikomi. Didelis vaismedžių sodas, 3 arkliai, 5 karvės 300 vištu, paršiukų būrelis, visos mašinerijos. Kaina $6,000 Pusė pinigais.

Turiu visokio dydžio ūkių, ir visokiomis kainomis, 50 mylių nuo New Yorko, didelis pasirinkimas.

Zwicker, 321 — 2nd Ave., netoli 18th, New York.

Parsiduoda Namas
Trijų augštų, mūrinis, keturioms šeimynoms, krautuvė apačioje, tinkama del Cafe, valgyklos, baliams, susirinkimams. Kreipkitės: L. Hafner, 191 Morgan Ave., Brooklyn, N. Y. (Kampas Stagg St.) (58)

Parsiduoda saliunas pigiai, geroje vietoje. Biznis nuo senai išdirbtas. Tiger Head Cace. 127 Wilson Ave., kampas Madison St., Brooklyn, N.Y. (57)

Parsiduoda Grocery ir kandy štoras geroje lietuviais ir svetimtaučiais apgyventoje vietoje. Prie krautuvės randasi trys gyvenimui kambariai. Lease ant dviejų metų. Greitas pirkikas pirks pigiai, nes einu į kitą biznį. 90 Ten Eyck St., Brooklyn. (61)

Tel. Stagg 9067.
MAY LEE BEAUTY SHOPPE
317 ROEBLING STREET
Brooklyn, N. Y.
VYRAMS IR MOTERIMS
Nagų Dailinimas — Odos Gydymas
Trinkimai — Plaukų darymas
Masažai — Plaukų dažymas
Ekstra nereikia mokėti už sutartis per telefoną
Galima susikalbėti Lietuviškai

Tel. Greenpoint 5812
DR. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
229 Bedford Ave., kampas N. 4 St.
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
Nuo 10 val. ryto iki 12 val.
Nuo 2 po pietų iki 8 val.

PRANEŠIMAS
Pūslės, inkstų ir vidurių netvarkos yra trys organai ką kalti žmonių mi zernume labiau negu visos kitos prie žastys sudėtos į krūvą. Skausmai jautimas nuovargio, išbudimas nakty, silpnumas, nerviškumas, greitas pasenėjimas, yra šių netvarkių pasekmės. Dr. Landis, 140 E. 22nd St. tiki, kad turįs geriausini aprūpintą ir moderniškiausių medikalinį ofisą del greito pataisymo šitų netvarkių. Pavelyk jam nukratyti nuo jūsų nervų, šlapinimosi ir kraujo bėdas. Jis pirmiau buvo narys N. Y. Board of Health ir daugelio ligonbučių, ir turi 30 metų prityrimo, etc. Prašoma jį remti. (104)

Telephone 8832 Stagg
DOBROVOLSKIS
IR
RADZEVIČIUS

Graboriai
(Undertakers)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
išbalsamuojam ir laidojam numirusius ant visokių kapinių
456 Lorimer Street
tarp Grand ir Maujer gatvių
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Greenpoint 7831.
Lietuvis
FOTOGRAFAS RR MALIORIUS

kuris padirba gražius paveikslus, mažus ar didelius, ir atnaujina senus. Darbas geras ir pigini.
Kreipkitės šiuo adresu:
MOTIEJUS LAUKUS
308 Bedford Ave. Brooklyn.
Kampas So. 1-os gatvės.

Parsiduoda nauji namai Richmond Hill. 10 metų nereikės mokėti taksų. 2 fliorais, atiku ir sklepas, 7 šviesūs kambariai, maudynės, elektra, šildymas gasas. Gatvės išlietos tarpe 3 sodų. Imokėti $500. $5,900. Imokėti $1,000 — $5,700. B. A. Zinis Realty ir Builder, 499 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 3999. 59

Paieškau vargonininko į Lietuvių Taut. Kat. Bažnyčią Scranton, Pa. Meldžiu atsišaukti, kuris gerai suprasta chorus vesti suaugusios jaunuomenės ir vaikų mokyklos chorą. Alga gera, vieta geram veikėjui pastovi. Atsišaukite po šiuomi antrašu: Rev. J. Gritėnas, 1743 N. Sumner Ave., Scranton, Pa. (61)

Paieškau kambario Williamsburg apielinkėje. Kambaris kad būtų atskiras. Malonėkite atsišaukti laišku: F. L. 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Box 118. (58)

PAIEŠKOJIMAI
Parsiduoda 4 kambarių rakandai. Pirkėjas galės ir kambarius pasirendavoti. Kreipkitės: Pirmos lubos priekyje, 118 No. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Aš Steponė Mileriutė paieškau savo trijų pusbrolių: Juozo, Antano, Kazimieros, ir pusseserės Liudvikos Tubučių. 15 metų atgal jie gyveno Mt. Carmel, Pa. Jie patys ar kas juos pažįsta meldžiu pranešti ant šio adreso, nes turiu labai svarbų reikalą. Steponė Mileriutė-Juočienė, 716 W. Lombard St., Baltimore, Md. (58)

Reikia Darbininkų
Reikalinga bučeris, mokantis kalbėti lenkiškai. Nuolatinė vieta. A. Lessing, 100 Whyte Ave., Brooklyn, N. Y. (58)

ATDARA VISĄ VASARĄ!

Valcius, One ir Two Step, Fox Trot ir kiti šokiai. Devynios privačios lekcijos $4.00. Atdara vakarais ir Sekmadieniais.
MRS. EISEMAN'S PRIVATE DANCING SCHOOL
1106 De Kalb Ave.
Brooklyn, N. Y. arti Broadway

LIETUVIŠKA AKUŠERKA

Marijona Tamkienė
prie palagų ant pareikalavimo dieną ar naktį, taipgi ir nedėldieniais. Darbą atlieka atsakančiai už prieinamą kainą
30 STAGG STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 6731

Telephone 9759 Main
Fotografas
IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiausiomis spalvomis. Atnauji na senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai.
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge Str., C. Brooklyn, N. Y.

E. N. Y. REAL ESTATE
2535 PITKIN AVE., ARTI MONTAUK AVE
BROOKLYN, N. Y.
Parduoda Namus, Lotus Pigiai. 1, 2 ir 3 familijų ir didesnius namus. Bussiness property galima pirkti su mažai cash. Duodam visokius patarimus. Susikalbam Lietuviškai
H. KUTZING ir J. GAGEL
Telephone Applegate 3512

BEDFORD STUDIO

Puikiausia Galerija Brooklyne
J. MASINAUSKAS
&
M. SABALIAUSKAS
visiems gerai žinoma vieta
328 BEDFORD AV., B'KLYN, N. Y.
tarpe So 2-ros ir 3-čios gatvių
Fotografuojame ir Malevojame visokioms spalvoms paveikslus, kaip tai: Vestuves, grupes, šeimynas, Chorus ir pavienius. Atnaujinam senus ir padarom didelius. Darbas atliekamas pagal augščiausią artistišką skonį. Fotografuojame dieną ir naktį — už numažintą kainą. Todel jei mylite turėti aiškius, gražius savo paveikslus, visuomet kreipkitės šiuo adresu:
328 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN, N. Y.